

SZUBOTICA
ZMAJ JOVIN TRG 6
Telefonok
Kiadóhivatal 8-58
Szerkesztőség 6-10. 8-63

Előfizetés a havi díjban
egy évre 165 dinár
egy hónapra 55 dinár
Megjelenik
minden nap, hétfőn és
szombatnapon nem

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. AUGUSZTUS 15.
CSÜTÖRTÖK

220. SZÁM

Csütörtökön keresztelik Blédben az újszülött királyi herceget

A kormányt a miniszterelnök és a négy legidősebb miniszter képviseli a keresztelőn

Az *Avala* jelenti Beogradból: A harmadik királyi keresztelőt csütörtökön fogják megtartani Blédben a felséges Uralkodóház intim családi körében. A szertartáson résztvesznek Zsivkovic Petár miniszterelnök-belügyminiszter és a négy legidősebb miniszter: Uzu-

novics Nikola tárcanélküli, Korosec Antun erdő- és bányaügyi miniszter, Hadzics Szevján tábornok hadügyminiszter és Drinkovic Máté szociálpolitikai miniszter.

A keresztelési szertartást Popovic Mitja esperes, udvari lelkész fogja végezni.

Készül a megegyezés Hágában

A Snowden által követelt évi 65 millió márka jóvátétel helyett Anglia 45 millió márkát fog kapni a feltétel nélkül teljesítendő jóvátétel fejében — A kis államoktól elvont összeg kárpótlásul Franciaország megfelelő összeget töröl a vele szemben fennálló háborus tartozásokból — A pénzügyi bizottság ülését szombati elnapolták — „Csak most kezdődnek az érdemleges tárgyalások a konferencián” — mondja Stresemann

Előtérbe került a Rajna-tartomány kiürítése

Hágából jelentik: A Young-egyezményben megállapított jóvátételek annuitások nem védett részének szétosztása ügyében keletkezett ellentétek kiegyenlítése úgy látszik, a kisebb államok számlájának terhére végeredményben pedig Franciaország terhére fog megtörténni.

A nagyobb hitelező államok képviselői szerdán délelőtt tárgyalásokat folytattak a jóvátételben érdekelt kisebb hatalmak képviselőivel: Marinkovic Voja jugoszláv külügyminiszterrel, Popovic román pénzügyi szakértővel, Venizelosz görög miniszterelnökkel és Politisz párisi görög követtel.

Jugoszlávia, Románia és Görögország jóvátétel igényének kielégítésére a Young-egyezmény a nem védett annuitások keretén belül mintegy 37 millió márkát irányzott elő.

Ezt a kis államok részére előirányzott 37 millió márkát Anglia javára írják át

és ezzel alapot nyernének arra, hogy Anglia is részesedjék a feltétel nélkül fizetendő annuitásokban. Anglia a Young-egyezmény eddigi szövegezése szerint a feltétel nélkül fizetendő annuitásokból egyáltalán nem kapott részesedést és most ezt a kisebb államok terhére kapná meg.

Arról is szó van, hogy a jóvátételek bank jövedelméből évi nyolcmillió márkát szintén szabadá tesznek és Angliának juttatnak, ugyohy

Anglia évi 45 millió márkát kapna a feltétel nélkül teljesítendő jóvátétel fejében, míg Snowden eredetileg 65 millió márkát követelt.

Valószínű azonban, hogy az angol pénzügyminiszter hajlandó lesz 65 millió helyett az évi 45 millió márkát jóvátétel fizetésébe belemenni.

A kisebb államok oly módon kapnának kárpótlást, hogy Franciaország az általuk engedélyezett összeget törölne a Franciaországgal szemben fennálló háborus tartozásaik összegéből. A tulajdonképpeni engedményt így végeredményben Franciaország tenné

és ezzel úgy Anglia, mint a kisebb államok kívánsága teljesedne.

Ilyen körülmények között a helyzetet ma már optimisztikusan látják meg Hágában

és még a francia delegációk körében is úgy látják, hogy a vitás pénzügyi kérdésekben mégis sikerült megegyezésre jutni.

A konferencia egyébként most alig tart üléseket és úgy látszik, hogy szombati majdnem kizárólag bizalmas megbeszélésekkel fog eltelt az idő.

A pénzügyi főbizottság ülése szerdán délelőtt másfél óra hosszat tartott. Először Loucheur fejtette ki a francia álláspontot természetbeni szolgáltatások kér-

désében, majd Venizelosz ismertette Görögország kívánságait. Ezután

a pénzügyi bizottság ülését szombatra napolták el,

hogy a szakértők egymás között megtárgyalhassák a függő pénzügyi kérdéseket. Az ülés elhalasztása a delegációk körében igen jó benyomást keltett és azt úgy tekintik, mint a Young terv technikai tárgyalásaiban mutatkozó haladás és a kölcsönös jószándék jelét.

Előtérben a Rajna-kiürítés kérdése

Londonból jelentik: A *Daily Telegraph* diplomáciai munkatársa, aki Hágában van, minden ellentétes és — mint mondja — befolyásolt híreszteléssel szemben közli, hogy úgy a német, mint a francia delegáció is tisztában van azzal, hogy

az angol kormány el van tököelve a Rajna-tartomány kiürítésére és hogy csapatait megének az évnék végéig vissza fogja rendelni tekintet nélkül arra, hogy sikerül-e a többi megszállt hatalommal megegyezésre jutnia, vagy sem.

A *Times* egy hágai tudósításban közli, hogy Henderson külügyminiszter a francia és a belga delegációk vezetőivel folytatott tárgyalásai során az időpontot is megjelölte ameddig ki akarja üríteni a Rajna mellékét. Alapos ok van arra a feltevésre, hogy a határidő december hónapjának harmadik hete, ameddig az angol csapatok kivonulnak a Rajna vidékéről. Belgium ebben a kérdésben hasonló álláspontot foglal el és egy a belga, mint az angol delegációk is ki fognak tartani elhatározásuk mellett, akármit határoz is Franciaország, mert

Anglia és Belgium politikai okokból is feltétlenül szükségesnek tartja a Rajna-tartomány mielőbbi felszabadítását.

A *Daily Herald* hágai kiküldött tudósítója jelenté lapjának, hogy a konferencia keretein kívül a magán-eszmeeszerék során most arról van szó, hogy a Rajna-tartomány kiürítése a következő három részletben történjék:

1. az angol csapatok körülbelül szeptember 15-ikén kezdjék a kivonulást és december közepe táján, de legkésőbb néhány nappal karácsony előtt fejezzék be.
2. A franciák és a belgák a második megszállási zóna kiürítését október elején kezdjék és december végéig, vagy legkésőbb január kezdetéig fejezzék be.
3. A franciák december végén tartoznának a harmadik zóna kiürítését megkezdeni és február végéig az utolsó francia katonának is ki kellene vonulnia, úgy hogy erre az időre az egész Rajna-tartomány felszabadulna.

— Mig eddig többször volt arról szó, hogy az an-

gol csapatok legfeljebb három hét alatt kivonulhatnak a megszállott területről — írja a *Daily Herald* — most úgy számítja az angol kormány, hogy körülbelül három hónapról van szükség, míg a hatezer főnyi angol

Blokland holland külügyminiszter

Grandi olasz külügyi államtitkár

megszálló haderő kivonul a Rajna-tartományból. Ez az értesülés, amennyiben az angol csapatok visszahívását illeti, nagyon valószínűnek látszik, annál is inkább, mert illetékes részről hangsúlyozzák, hogy a kiürítésnek nem szabad olyan elhamarkodottnak lennie, mint volt a megszállott terület első zónájának felszabadításakor, amiből annak idején a kártérítési igények egész sorozata támadt, amelyeket a Coblenzben székülő bizottság még eddig sem intézett el kivétel nélkül.

A *Daily Express* hágai tudósítója azt a kérdést intézte Stresemann német birodalmi külügyminiszterhez, hogy meg van-e elégedve a tárgyalások eredményével? Stresemann így válaszolt:

— Meggyőződésem szerint

a tárgyalások csak most fognak konkrét formát ölteni

a hágai konferencián.

Bizakodó hangulat Párisban és Londonban

Párisból jelentik: A szerda reggeli lapok általában meglegedéssel állapítják meg, hogy

az értekezlet légkörében enyhülés mutatkozik. Sauerwein azt jelenti a *Matinnak* Hágából, hogy Snowden lemondott arról, hogy a Young-tervet megdöntse

és most már az angolok a Young-terven belül igyekez-

Sir Maurice Haukey a hágai konferencia főtitkára

Wilson amerikai megfigyelő

nek megoldást találni. A presztízsért folytatott küzdelem végetért, kezdődik a komoly munka.

Londoni jelentés szerint a hágai konferencia tekintetében az angol sajtóban is szerdán az optimizmus került felszínre. A *Times* hágai levelezője szerint Snowden beszéde óta kedden először lélekzett kissé szabadabban a konferencia.

A nehézségeket ugyan még nem küzdötték le, de a kilátások javultak.

Maga Snowden még nem vette fel a személyes érintkezést a franciákkal, de az angol pénzügyi szakértők állandó összeköttetésben vannak francia és belga szakértőikkel.

Churchill volt pénzügyminiszter helyesli Snowden eljárását

Churchill kedden Montreálban a kanadai klub gyűlésén beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta Anglia jelentős szerepét a világban fenntartásában.

Snowden hágai magatartásáról Churchill kijelentette, hogy teljes mértékben helyesli a pénzügyminiszter eljárását,

de reméli, hogy Snowden módot fog találni arra, hogy

álláspontját fenntarthatja anélkül, hogy a többi delegátust sértegetse. Churchill hozzátette még, hogy ő maga megegyezett Poincaréval abban, hogy a jövő-tételi fizetések alapjául a spaal egyezményt fogják

tekinteni és hogy emellett Anglia teljesen szabadkezett nyer arra, hogy a különböző megoldási javaslatokat revizió alá vegye, ami igen kedvező Angliára nézve.

Befejezéséhez közeledik az európai körrepülés Brüsszelből az ut kiinduló pontjára, Orlyba térnek vissza a repülők

Párisból jelentik: Az európai körrepülés végéhez közeledik. A repülőtúra utolsó előtti állomására, a brüsszeli repülőtérre kedden érkeztek meg a verseny résztvevői. Elsőnek Brüsszelbe is *Broad* angol kapitány

nek csak szerdán délután három óta után volt szabad megérkezniük a Páris melletti orlyi repülőtérre, a repülők legnagyobb része szerdán délig vesztegelt Brüsszelben, ahonnan már csak 270 kilométeres ut választ

Az európai körrepülés résztvevői: 1. Miss Spooner 2. lord Carberry, 3. Kleps csehszlovák repülő, 4. Offermann és Kirsch, 5. Röder német repülő

tány érkezett, második *Carberry* kanadai repülő, harmadik pedig *Miss Spooner* lett, úgy hogy most már valószínű, hogy ez a három repülő, aki eddig a versenynek majdnem minden szakaszán vezetett, lesz a körrepülés versenyének győztese.

Miután a versenyfeltételek szerint a repülőgépek-

totta el őket Orlytól. Kedd este még tizenhat repülőgép érkezett Brüsszelbe; szerdán délelőtt pedig további tizenegy és a verseny résztvevői szerdán délben folytatták utjukat, az első repülőgépek pedig szerdán délután már visszaérkezett Orlyba, ahova még csütörtökön is fognak repülőgépek érkezni.

A szombori kiállítás megérdemelné hogy az egész országból jöjjenek érdeklődők A kiállítás méltón reprezentálja a bácskai mezőgazdaság és ipar fejlettségét s kár, hogy kevesen tudják, hogy Szomborban kiállítás van

Az idegen, aki véletlenül Szomborba téved s megnézi a kiállítást, elismerő csodálattal adózik annak a lelkes fáradozásnak, amely a valóban nagyszerű kiállítási anyagot egybegyűjtötte. A kiállítás annyira gazdag, olyan impozáns, hogy látásával nem lehet betelni.

Minden elismerést megérdemelnek a kiállítók, akik valóban a termelés és alkotóképesség legjobb és legszebb produktumait állították közszemlére, hogy ország-világnak bemutassák a bácskai mezőgazdaság és ipar fejlettségét. Aminthogy minden kiállítónak, látogatónak s minden közzgazdasági tényezőnek a legteljesebb elismeréssel kell honorálni dr. *Lalosevics* Jóca kiállítási elnök, *Wámoscher* Ervin, a mezőgazdasági csoport és *Zwirschitz* Károly, az ipari csoport irányítójának lelkes, hozzáértő s fáradhatatlan munkásságát. Hogy az ország-világ, de még maga Bácska sem vett kellőképpen tudomást a kiállításról, hogy a vidéki csak véletlenül téved Szomborba, annak oka azonkívül, hogy a kiállítás rendezésére nem volt meg a kellő pénzösszeg, kétségkívül az, hogy az adminisztrálás, a propaganda tulságos bürokratizmusal folyt, nélkülözve a lendületet és ötletességet, amely egy kiállításához szükséges.

Ezt a körülményt a kiállítást rendező gazdasági egyesület vezető tagjai is elismerik és azzal indokolják, hogy az a tényező, aki a kiállítás adminisztratív rendezésének munkáját magára vállalta, olyan sokra vállalkozott, ami egyetlen ember munkaképességét meghaladja, még az esetben is, ha ez az egy ember rendkívüli képességekkel volna megáldva. A kiállítást rendező egyesület legnagyobb sulyal bíró tagjai részéről jövő ez a megállapítás nem tulságosan vigasztalhatja ugyan azokat, akik nagy költséggel igazán elsőrangut állítottak ki, nem vizsgálat az elmaradt látogatókért, azonban mindenesetre megnyugtató az a tudat, hogy az egyesület vezetőségében megvan a

készség az első kiállítás rendezése körül tapasztalt anomáliákért szigorú vizsgálatot indítani s ez reményt nyújt arra, hogy a jövőben rendezendő szombori kiállítások propaganda és vezetés tekintetében mintaszerűek lesznek s hogy a kiállítók részéről nem fognak felmerülni olyan panaszok, mint aminek ennél a kiállításnál felmerültek.

A kiállítást, bár Szombor legközvetlenebb környékén sincs egyetlen hívogató plakát sem, így is meglehetősen sokan látogatják, mert az, aki egyszer bemegy a kiállítás területére, a legjobb reklám, hiszen csak dicsérő és magasztaló szavakat találhat az ott látottakra.

A szombori kiállításnak különösen a mezőgazdasági része igen gazdag és tanulságos. Szombor közelében kiválóan vezetett mintagazdaságok vannak, itt vannak Bácska legfejlettebb tehénészetei s ezek valóban kitéttek magukért. *Wámoscher* Ervin és *Wámoscher* Dezső, a *Dungyverszki*-féle uradalom, *Zwirschitz* és *Nadtasics*-féle birtokok kiállítása a gazdaközönség számára nemcsak élvezetes, hanem hasznos és tanulságos látminivaló is. A tehének, fajmének, különböző merinói és magyartajta juhok, a baromfi és galambkiállítás, dr. *Lukics*-féle méhészet messze felülmulja a nemzetközi kiállítások átlagát. Igen gazdag a mezőgazdasági vetőmagkiállítás is. *Puskás* Sándor tornyospusztai magtenyésztő, a csökei *Lederer*-uradalom és a többiek kiállítása perspektívát mutat azokról a lehetőségekről, hogy a bácskai föld okoszerű megművelése mellett mit tud produkálni. *Gae*-er Antal szombori rézszerkezészetének kiállítása szemtel és lelket gyönyörködtető díszé ennek a kiállításnak.

Különösen gazdag a mezőgazdasági gépipari kiállítás. Majdnem valamennyi gépgyár igen gazdag anyaggal szerepel.

A gépkiallításnak valósággal szenzációja a manheimi *Lanz*-gépgyár által keresztmetszetben bemuta-

tott *Buldogg*-traktor, a nyersolajüzemre berendezett önindítóval ellátott *Buldogg*-traktor egy példányát keresztmetszetben mutatja be a gyár, úgy hogy az érdeklődő gazdaközönség a gép egyes részeit munka közben is megismerheti s megismerheti a gép szerkezetét és működését. A kiállított *Buldogg*-traktorok és cséplőgépek méltón képviselik a *Lanz*-gyárnak, ennek a legrégibb és legnagyobb mezőgazdasági gépgyárnak produktumait. Bár a *Lanz*-gyár csak rövid idő előtt vezette be gyártmányait Jugoszláviába, azok rohamosan terjednek és mindenütt tért hódítanak a gazdaközönség körében. A *Lanz*-gyárat Jugoszláviában az *Agrikultura* szombori cég képviseli. Ugyanez a cég állította ki az *Eberhardt*-féle vaddisznó védjegyű fogatos és traktorokékat is, amelyek a legteljesebb mértékben megérdemlik a közkezdveltséget, amelyek eddig is örvendenek.

Gazdag a *Hoffherr* és *Schrantz*-gyár kiállítása, továbbá *Gromilovics*, *Knézy*, *Piller* és *Társ* gépkiallítása is. De a többi gyárak, kereskedések sem maradnak alul a versenyben.

Az ipari részben meglepő a rádiókiállítás gazdagsága. A szubotcai *Konrath* D. D. cég által kiállított készülékek és alkatrészek bizonyítják, hogy Jugoszláviában milyen fejlett ma már a rádióipar. A *Zwirschitz* cégnek saját leadója naponta koncerteket közvetít, kiállított készülékei elsősorúak. A szombori *Svetlo*-cég is méltón szerepel a gazdag kiállításon.

Feltűnést kelt *Bullgovics* szombori műlakatos takeréktűzhelye, épületlakatos munkái, amelyeket a miniszteri biztos is melegen megdicsért.

A három vajdasági sörgyár: az *Apatini* Sörfőzde, a *Gerber*-féle és a *Dungyverszki*-féle sörgyárak gyártmányainak kiválóságát a nagy melegben élvezni és dicsérni a közönség.

A háztartási cikkek kiállításában *Milosevics* Veljko jégszekrénye és fürdőszobaberendezése, az *apatini* kosárfonósövetkezet külföldi árut felülmúló gyártmányai, *Ehrlich* József faesztergályos áru kelteinek méltó feltűnést.

Igen gazdag s a gyár teljesítőképességét messze hirdető kiállítással szerepel *Beck* Jenő szubotcai köttő-szövőtáru gyáros is.

Szörmeárúk, ékszerék, optikai cikkek, fotópar, kozmetika (az utóbbiban *Nagy* Imre szombori cég kiállítása különösen szép), valóságos felüldítő látminivaló a kiállításnak.

Sok látogatója van a *Lusztig* József által kiállított *Haraklit* pavillonnak.

Kenderipari cikkek, zsákok, ponyvák, zsinogok mutatják, hogy Bácska exportálni is tud ezekben az iparcikkekben.

A hangszerkiállításban *Raáb* Ödön szombori hangszerész kiállítása érdemel különös figyelmet. A cég olyan kiváló zongorákat gyárt, amelyek sem hang, sem kiállítás tekintetében nem maradnak mögöttes a közismert és drága külföldi márkáknak.

A *Ruff*-féle cukorkagyár szombori kiállítása is bizonyítottá amellelt, hogy ez a gyár megérdemli azt az általános elismerést és közkezdveltséget, amellyel kitünő gyártmányainak adózik az ország.

A malomipar fejlesztését méltóan reprezentálja a bajmoki *Pfeiffer*-malom. Az üvegipar és porcellánfésztet terén *Sztanisics* Milán és *Fiai* szombori cég kiállítása hat nagyszerűen. A kiállításon a képzőművészet is méltó reprezentálót talált *Lukács* Gyula szombori festőművész művészeti táj- és arcképeiben.

A szombori kiállításnak kiszámíthatatlan kulturális és gazdasági hatása van s hozzájárul ahhoz, hogy a belföldi fogyasztás megtalálja a módokat, eszközöket és a beszerzési forrásokat arra, hogy szükségleteit belföldön szerezze be. Természetesen ha a propagandában és az adminisztrációban több lelkesedés és hozzáértés nyilatkozott volna meg, a kiállítás ezt a nevelő hatását maradék nélkül teljesíthette volna.

Sz. M.

Az új névtörvény életbe lépett

Hivatalosan a családnév irandó elsőnek s azután a keresztnév; tehát nem Gábor Nagy, hanem Nagy Gábor, nem Péter Kis, hanem Kis Péter

Ügyvédek, kereskedők, iparosok részére

az új névtörvény rendelkezéseinek megfelelő nyomtatványokat olcsón, gyorsan s izléses kiállításban készít és szállít

Minerva-nyomda r.-t., Subotica

Megtörténik ez is néha

mondja mosolyogva Vidámné Bölc Kató.
De tehet-e róla a csöppség? Hamar egy
tisza ruháskát és tiszta kötényt. Nem tör-
tént semmi baj, hisz minden foltot eltüntet a

Lázadás tört ki egy francia hadihajón

Harminc halottat emleget a párisi kommunista lap

Párisból jelentik: A *Humanité* írja, hogy a *Waldeck-Rousseau* francia cirkáló fedélzetén, amely néhány héttel ezelőtt a távol Keletre indult, lázadás tört ki, mely csak a legerélyesebb rendszabályok alkalmazásával volt elnyomható. A szolgálat a hajón állítólag igen nehéz és az ellátás rossz volt.

Igaz-e, nem tudjuk, — írja a *Humanité* — hogy a fedélzetén 32 halott van? A hajón állítólag 19-en járvány következtében haltak meg.

Ugyancsak párisi jelentés szerint a *Gethari* nevű francia hadihajó fedélzetén *Ferror* kikötőjében a részeg matrózok megtagadták az engedelmességet, mire a kapitány a spanyol tengerészeti hatóságokhoz fordult segítségért. Egy spanyol tengerészkülönítmény állította helyre a rendet. A rögtönítélő bíróság már meghozta ítéletét és az engedetlen matrózokat kivétel nélkül büntetéssel sújtotta. A matrózlázadásról részletek még hiányoznak.

Orosz-kinai csatározások a mandzsuri határ mentén

Az orosz csapatok több helyen betörték Szibériából kínai területre

Londonból jelentik: Sanghaiból jelenti a *Times*, hogy ott biztosra veszik, hogy Blücher tábornok, akit a Szovjetunió forradalmi tanácsa a Távolkelet ujonnan létesített vöröshadseregének főparancsnokává nevezett ki, nem más, mint *Galenz* tábornok, aki a kínai nemzeti hadsereg főtanácsadója volt 1926-ban és 1927-ben. *Galenz* tábornok annak a kínai hadseregnek volt vezetője, amely győztesen vonult Kantonból Hankauba. 1927-ben *Galenz* tábornok Moszkvába ment és azóta fontos szerepet töltött be a szovjet-hadseregben. A tábornokot nagyon tehetséges katonának ismerik és nagyjelentőséget tulajdonítanak annak, hogy ő vette át a távolkeleti orosz hadsereg főparancsnokságát, miután alaposan ismeri a kínai hadsereget.

Mint Párisból jelentik, Sanghaiból érkező hírek szerint a kínai kormány hivatalos közleményt adott ki a mandzsuri határon történt legutóbbi összehütközésekről.

Vasárnap délután Suifenho környékén orosz csapatok gépfegyver és tőrrel fenyegettek.

tottak meg és két kínait megölték, továbbá igen sok csmart megsebesítettek.

Hétfőn újabb lövöldözések voltak és ekkor mindkét részről több sebesült maradt a csatározások színhelyén.

A kínai meghatalmazott ügyvivő még Mandzsuriában van és tárgyal a szovjet-önkormányzattal.

Ez a tárgyalás úgy történik, hogy a vasut egyik oldalán van a kínai ügyvivő, a másik oldalon pedig a szovjetkonzul.

Tokióba érkezett hírek szerint Mandzsuriában hatvan orosz lovaskatona átkelt az Argun-folyón és megtámadta Juraino falu lakosságát.

A katonák a falut teljesen kifosztották és nyolc embert, akit előzőleg borzalmas kínzásoknak vetettek alá, a folyóba dobáltak.

A keletkínai vasutak nyolc hivatalnokát letartóztatták, mert az a gyanu merült fel ellenük, hogy merényleteket akartak elkövetni a vonalakon.

A Tuka-pör szerdai tárgyalásán felolvasták az önálló Szlovenszko programját

A Slovensky Narod volt főszerkesztőjének érdekes vallomása

Pozsonyból jelentik: A Tuka-pör folytatásos tárgyalásán szerdán délelőtt *Koza Matejevot*, a *Slovensky Narod* volt főszerkesztőjét hallgatta ki a bíróság.

Az elnök: Mit tud a vádlottak államellenes cselekedetéről?

A tanu: Amikor a Slovensky Narodot megszüntettem, még egy szolgálatot akartam tenni a nemzetnek. El akartam távolítani a politikai élet színteréről azt az embert, aki legtöbbet ártott a szlovák nemzetnek. Megírtam tehát azt a cikket, amelyben rámutattam arra, hogy Tuka az idegen hatalmak szolgálatában állott. Most is azt állítom, hogy állott.

Az elnök: Az ön véleményére nem vagyunk kíváncsiak, tényeket tessék mondani. Tud-e ön arról, hogy Tukának kapcsolatai voltak egy bécsi kémirodával?

A tanu: Erről nem tudok.

Az elnök: Arról tud-e, hogy Tuka idegen hatalmak szolgálatában állott?

A tanu a kérdésre igennel felel, majd megint hosszabb politikai fejtegetésbe kezd:

Ezeket mondja: Egyszer *Nasin* Ágoston, a Szlovák szerkesztője elmondotta nekem, hogy éjszaka felkeltették a lakásán és elhívták a pozsonyi Szarvas szállóba, ahol az egyik szobában egy tiszt várta. Ez a tiszt felszólította őt, hogy a Tuka megbízásából előkészített forradalomhoz ő is csatlakozzék.

Az elnök: Mit mondott *Nasin*, mi volt a neve a tisztnek?

A tanu: Ugy emlékszem, *Dubravecnek* hívták.

Az elnök: A rendőrségnek akkor nem tett jelentést?

A tanu: A rendőrségen akkor engem kihallgattak, de kértém, hogy az ügyet kezeljék bizalmasan, hogy továbbá nyomozhassak az ügyben.

Az elnök több ízben figyelmezteti a tanut, hogy ne irásból olvassa fel a vallomását, mert azt a törvény nem engedi meg, de a tanu tovább folytatja felolvasását.

Az elnök: Tud-e arról, hogy ez a Hanák megbízást kapott arra, hogy Tuka ellen adatokat gyűjtjön?

A tanu: Erről nem tudok.

Az elnök: Igaz-e, hogy Hanákot *Klima* rendőrigazgató küldte?

A tanu: Nem tudom. *Csaderna*, a *Slovenski Ochranilni Svaz* titkára elmondotta nekem, hogy *Belansky* készítet egy tervet Szlovenszko elszakítására vonatkozólag és ezt a tervet ő vitte el Tukához.

Az elnök ezután az iratokból elővesz egy gépirásos magyar nyelven írt iratot és azt felolvassa.

Az irat tartalma szerint Szlovenszko a dunai konföderációnak egy része. A konföderációhoz tartozó államoknak közös határuk, de külön hadseregiük van. Szlovenszko is külön hadsereget kapna, a szlovák honvédséget, amelynek élén szlovák parancsnok állna. Külön külügyi képvisellel is bírna, az állam élén a legfőbb tanácsok által megválasztott elnök állna, aki az év egy részét Szlovenszko fővárosában volna köteles eltölteni. A szlovenszko elnöki tisztségét a miniszter állana a közigazgatás élén.

Az elnök: Kérem, ez a forradalmi terv? Hiszen ez nem tartalmaz semmiféle forradalmi célt.

A tanu: Ezt *Csaderna* három példányban leírta. De ezenkívül volt még forradalmi felhívás, egy a belső, egy a külső számára.

A tanu átadja ezeket az elnöknek.

Az elnök: Hogy van az, hogy *Belansky* azt állítja vallomásában, hogy ő semmiféle tervet sem dolgozott ki írásban és mégis előkerülnek ilyenek.

A tanu: Ezeket nekem *Csaderna* adta át, aki azt állította, hogy ezek *Belansky*től származnak.

A tárgyalást tovább folytatják.

Kutya helyett gyermeket ölt

Borzalmas szerencsétlenség egy boszniai községben

Boszanszki-Bródból jelentik: Megrendítő szerencsétlenség történt kedden este tizenegy óra tájban Boszanka-Krupa községben.

Masics Szmecja a község gyepmestere segédjével együtt tizenegy óra körül indult el rendes körutjára, hogy a szabadon kóborló kutyaikat összefogdossa. A sintér és segédje kezükben puskával uccákon, de egyetlen szabadon kószáló ebet sem találtak az egész fauban. Visszafelé vették utjukat és a községi nagyvendéglő előtt *Masics* egy sötét tömeget pillantott meg.

— Vigyázz — sugta oda a segédjének — kóborkutya!

Tíz-tizenöt lépésnyire megközelítették a tömeget és adott jelre mindketten egyszerre sötétítették rá fegyvereiket. A következő pillanatban vélőtrázó sikoltás verte fel a falusi ucca esendjét.

— Jaj Istenem, meglöttek! Segítséget!

Masics a hang irányába rohant és odaérve megdöbbenéssel látta, hogy a kóborkutyanak gondolt sötét tárgy egy ülő helyzetben levő gyermek volt. *Alagics* Haszim tizenegy éves fiú, aki a községi nagyvendéglőben volt alkalmazva a pillenni ilt ki a vendéglő előtt levő fa alá és itt érték a sintérek golyói, amelyek a szerencsétlen gyermeket mellén és nyakán sebesítették meg. A lövések és segélykiáltások zajára többben kirohantak a vendéglőből és bevitték a súlyosan sebesült fiút a vendéglő helyiségébe, ahol ideiglenesen bekötözték. Az előhívott orvos megállapította, hogy a kis *Alagics* Haszim sérülései olyan súlyosak, hogy felépüléséhez nincs remény.

Szerdán korán reggel a sebesültet kocsi rakták

A szombori kiállítás látogatóinak!

Az igazi

RÁDIÓ-szakértő -barát -érdeklődő

nem áll meg a földszinten, hanem
felkeresi az I. emeleten

KONRATH D. D.

az ország legrégebb, elismerten legnagyobb
speciális rádiószaküzletének kiállítását

Az „Orgon“ zeneszekerény állandó bemutatása

és be akarták szállítani a kórházba, a szerencsétlen gyermek azonban még utközben kiszervezett.

A község lakossága között a szerencsétlenség óriási felháborodást keltett. Szerdán reggel többszáz főnyi tö-

meg gyűlt a gyepmester háza elé és olyan fenyegető magatartást tanúsított, hogy csendőroket kellett a ház elé vezényelni, akiknek csak hosszas fáradozás után sikerült tömeget lecsendesíteni és szétoszlatni.

Fehér vagy fekete

A szentai képesített és háziipari kosárfonók harca

Noviszadról jelentik: A szentai képesített kosárfonóiparosok és a szentai háziiparszerűleg dolgozó kosárfonók között már régóta nagy harc áll fenn és a képesített kosárfonók ismételt panaszait tettek különböző hatóságoknál, hogy Szentán kiterjedt háziipari kosárfonótevékenység folyik, amely a képesített iparosok kárára történik.

Szentán, a panasz szerint, főleg télen több mint kétszáz család kosárfonással foglalkozik és ehhez a Szentán, a Tisza partján szabadon és vadul termő fűzavesszőket használják fel. A képesített kosárfonók most újabb panasszal fordultak ez alkalommal a noviszadi kereskedelmi, gyáripari és iparkamarához, melyben arra kérték a kamarát, hogy adjon olyan sz. vélemény, mely szerint a háziiparszerűleg dolgozó szentai kosárfonók csak olyan kosarakat állíthassanak elő, amelyek nem hámazott fűzavesszőkből készülnek.

A noviszadi kereskedelmi, gyáripari és iparkamara tanulmány tárgyává tette a vitás kérdést és tekintettel arra, hogy a törvény és a gyakorlat szerint háziiparnak az a tevékenység minősítendő, amelyet nem egész éven át, illetve nem rendszeresen, csak időszakonként folytatnak és amelynek előállításánál csak a háziipart üzök és családtagjai vesznek részt, nem alkalmaznak fizetett munkásokat, otthon, a lakásban és nem külön ipari műhelyben eszközlik és amelyből a nyersanyagot maguk termelik, vagy azon a vidéken nagymennyiségben vadul nő (például erdő) és végül, amelynek technikai előállítása nem modern gépek és rendszer szerint, hanem a nyersanyag tradíció szerint és azon a vidéken gyakorolt feldolgozási mód szerint megy végbe, úgy döntött, hogy nem fogadja el a panasztevők álláspontját, hogy eltiltsa a háziipart üzök kosárfonókat a hámazott fűzavesszők feldolgozásától. A kamara ezt a kérdést nem aszerint akarja megítélni, hogy a háziipart üzök »fehér« vagy »fekete« árut állítanak elő, hanem kizárólag a törvény és a gyakorlat fenti előírásainak szemelőtt tartásával fog-e tekintet állást foglalni, vajjon a törvény által háziiparnak minősített foglalkozással a régi tradicionális módon előállított cikkeket készítik-e vagy finomabb minőségű cikkeket gyártanak-e új rendszer szerint modern gépek segítségével.

A kamara ilyen értelemben szerkesztette meg szakvéleményét, amelyet döntésre átesz a szentai hatóságokhoz.

TÖZSDE

Zürich, aug. 14. (Zárlat.) Beograd 9.13, Páris 20.33, London 25.20 ötnyelcad, Newyork 519.975, Brüsszel 72.275, Milánó 27.18, Madrid 76.25, Amszterdam 208.295, Berlin 123.82, Bécs 73.22, Szófia 3.7625, Prága 15.265, Varsó 58.30, Budapest 90.75, Bukarest 3.085.

Zagreb, aug. 14. (Zárlat.) Páris 221.82—223.82, London 275.85—276.65, Newyork 56.78—56.98, Zürich 109.40—109.740, Milánó 296.82—298.82, Amszterdam 22.80—22.90, Berlin 1355.25—1358.25, Bécs 801.02—804.02, Prága 168.20—169, Budapest 993.02—996.02.

Noviszadi terménnytőzsde, aug. 14. Buza bácskai uj 77—78 kilós 200—202.50, hajó Tisza uj 77—78 kilós 210—212.50, bánáti uj 77—78 kilós 197.50—200, szerémi uj 77—78 kilós 197.50—200. Árpa bácskai uj 63—64 kilós 157.50—162.50, Zab bácskai uj 175—180, bánáti uj 175—180, szerémi uj 175—180, Tengeri bácskai 202.50—205, bánáti 200—205, szerémi 202.50—205, Liszt 0gg és 0g 307.50—312.50, 2-es sz. 297.50—292.50, 5-ös sz. 267.50—272.50, 6-os sz. 242.50—247.50, 7-es sz. 212.50—217.50, 8-as sz. 135—140. Kerpa Bácskai jutazsákokban 115—120, bánáti 115—120, szerémi 115—120, Bab bácskai uj fehér 360—v90. Irányzat lanyha, forgalom 46 vagon.

Budapesti gabonátőzsde, aug. 14. Határidőzlet: Buza októberre 23.80—24, zárlat 23.81—23.82, márciusra 26.10—26.35, zárlat 26.12—26.13. Rozs októberre 18.32—18.53, zárlat 18.32—18.34, márciusra 20.40—20.53, zárlat 20.48—20.50. Tengeri májusra 19.62—19.78, zárlat 19.70—19.72. Készárupiac: buza 22.55—23.80, rozs 16.80—16.90, takarmányárpa 17.50—18.50, sörárpa 19.50—24, köles 18—19, repce 46—48, tengeri 17.75—18.75, zab 15.75—16.25, korpa 13.30—13.50.

Chicago terménnytőzsde, aug. 14. Középfolyamok (zárójelben az előző napi zárlat): buza szept. (131.375) 131 ötnyelcad, dec. (139.625) 140 és fél, márc. (144.25) 145 egynegyed, tengeri szept. (98.375) 100 és fél, dec. (91.625) 93 és fél, márc. (95.625) 97 ötnyelcad, zab szept. (45.875), dec. (50.375), rozs szept. (104.25) 104 hétényelcad, dec. (112) 112 háromnegyed.

Winnipeg terménnytőzsde, aug. 14. Középfolyamok: buza (152.25) 152 hétényelcad, dec. (149.25) 149 háromnegyed, márc. (154.125).

Liverpool terménnytőzsde, aug. 14. (Zárlat.) Buza gkt. (9 sh. 8 d.), 9 sh. 9 és fél d., dec. (1 sh. 1 d.), 10 sh. 1 d., márc. (10 sh. 4 egynegyed d.), 10 sh. 4 és fél d.

Csütörtökön hajnali négy órakor indul világkörüli útjára a Graf Zeppelin

Földrajzi szempontból is nagy jelentőségű a léghajónak az ismeretlen ázsiai területek feletti útja

Friedrichshafenből jelentik: A Graf Zeppelin teljesen készen áll világkörüli útjára. Szerdán délután még egyszer átvizsgálták a léghajó berendezését és még egy utolsó motorpróbát végeztek. A végképen megállapított program szerint

a Graf Zeppelin földkörüli útjának startja csütörtökön hajnali négy órakor lesz.

Kedd délután a friedrichshafeni hangárt meglátogatta a Németországban tartózkodó svéd király is, akinek Eckener dr. megígérte, hogy a léghajóval Svédország felé veszi az irányt és csak Stockholm után fog északkeleti irányba fordulni. Kedd délután a Zeppelin-művek disztermében búcsufogadtatást rendeztek, amelyen a léghajó utasa és személyzetének minden tagja megjelent. Feltűnően sok japán érkezett Friedrichshafenbe, akik nagy érdeklődéssel várják, hogy sikerül-e

a léghajónak öt nap alatt megtenni a Friedrichshafen-tókiót utat

A Friedrichshafen és Tokió közötti ut legnagyobb része a tudósok előtt ismeretlen ázsiai terület fölött vezet és ezért földrajztudományi szempontból is nagy jelentőségű lesz azoknak a fényképfelvételeknek,

amelyeket a léghajóról utközben fognak e területek felett készíteni,

Eckener dr. csak Lakehurstig vezet a léghajót és ott Flemming veszi át a parancsnokságot,

míg Eckener Lakehurstban marad a Graf Zeppelin legközelebbi útját. Amerikai tartózkodását Eckener új légi járatok szervezésére vonatkozó szerződések megkötésére akarja felhasználni és e célból Amerikába utazik a Zeppelin-művek jogtanácsosa is.

A hétszázmilliót felülhaladja az Agrárbank részvényjegyzése

Csütörtökön lesz a bank alakuló közgyűlése

Beogradból jelentik: Gyuristics Vojin, a Privilegizált Agrárbank kormánybiztosa összeállította jelentését, amelyet az Agrárbank csütörtöki közgyűlése elé fog terjeszteni. A jelentés szerint az Agrárbank részvényjegyzése a hétszáz milliót is túlhaladta.

Kedden este Srskics Milán igazságügyminiszter és dr. Franges Ottó földművelésügyi miniszter konferen-

ciát tartottak Gyuristics Vojin kormánybiztossal, szerdán délelőtt pedig a miniszterek Markovics Bogdánal, az Agrárbank igazgatósági elnökével tanácskoztak. A megbeszéléseken a csütörtöki közgyűlés előkészületeiről volt szó. Az Agrárbank alakuló közgyűlése csütörtök délelőtt kilenc órakor lesz a központi egyetem disztermében.

A hűvös idő után újból hőemelkedés várható

A vihar megrongálta a Zagreb—szusaki vasutvonalat

A rekkenő hőséget kedden egész Nyugat- és Dél-Európában nagymérvű hősülyedés váltotta fel, amely több helyen óriási zivatarokkal is járt. Kedden Európa több részén heves orkánzerű viharok voltak, többek között a jugoszláv tengerparton, azonkívül Magyarországon is. Budapestén kedden délután két órán keresztül dühöngött a vihar, amely megrongálta a telefon- és távíróvezetékeket is.

A horvát tengeremlőken — mint Zagrebből jelentik — kedden este óriási vihar dühöngött, amely nemcsak a vetéseket és a veteményes kerteket tette tönkre, hanem a Zagreb—Szusák közötti vasuti vonalon is nagy zavarokat idézett elő a forgalom lebonyolítása körül.

A közvetlen forgalom Zagreb és Szusák között

meg is szakadt,

mert a vihar és a hatalmas eső tönkretette a vasuti pályát. Vrbovszki állomásnál az eső negyven méter hosszúságban teljesen elmosta a vonalat, a sinek a levegőben lógnak. Itt csak átszállással lehet a forgalmat lebonyolítani. A vonal helyreállítására a munkálatok már megkezdődtek, azonban néhány napba beletelik, míg a forgalom ismét helyreállhat.

Berlinből érkezett jelentés szerint a lehűlés után már ismét megindult a felmelegedés.

Jugoszláviában szintén nem lesz tartós a lehűlés.

A meteorológiai Intézet jelentése szerint változóan hűvös idő várható, helyenkint még kisebb esőkel, később ismét hőemelkedés valószínű.

KÖZGAZDASÁGI NAPLÓ

A BÁCSMEGYEI NAPLÓ ÁLLANDÓ HETI MELLÉKLETE

Két év alatt nyolcmillió dinárt költött a bácskai tartomány a mezőgazdaság fejlesztésére

Klicin Mita tartományi biztos nyilatkozata a bácskai tartomány mezőgazdasági munkájáról

Noviszadról jelentik: Klicin Mita bácskai tartományi biztos a szombori mezőgazdasági kiállítás megnyitása alkalmából a tartományt érdeklő közérdekű gazdasági és különösen mezőgazdasági kérdésekről a következő nyilatkozatot tette:

— A bácskai tartomány vezetősége kezdettől fogva a legnagyobb figyelmet tanúsította a mezőgazdaság minden ága iránt és még 1927-ben a tartomány felvett 400.000 dinárt költségvetésébe nemes vetőmagvak beszerzésére, továbbá 50.000 dinárt gabonatisztító gépek beszerzésére és 200.000 dinárt nemes fajállatok beszerzésére. Mindezekon kívül az 1927. évi költségvetés propaganda célokra és feldolgozó munkákra, nemkülönben a szövetkezeti intézmények fejlesztésére jelentékeny összegeket vett fel a költségvetésbe.

— 1928-ban a földek megművelésére szánt költségvetési tételeket lényegesen felemelték, úgyhogy csak vetőmagvak beszerzésére 500.000 dinár volt előirányozva, továbbá gabonatisztító gépek beszerzésére az előző évi tétel ötszörösét: 250.000 dinárt fordítottak. Szőlőskertek és gyümölcsösök fejlesztésére az évben 150.000 dinárt, a lötenyésztés fejlesztésére 100.000 dinárt és tenyészbikák és jó fejű tehén beszerzésére 400.000 dinárt fordítottak. Mindezekon kívül a mezőgazdaság többi ágaiban jelentékeny összegeket áldozott a tartomány, amely egy kísérleti állomás létesítésére 250.000 dinárt költött. 1928-ban a tartomány különböző mezőgazdasági célokra három millió dinárt vett fel a költségvetésbe.

— Ebben az évben a tartomány költségvetése mezőgazdasági célokra már négy millió dinárt irányzott elő, habár még 1.7 millió dinár jön a tartomány mintagazdaságának létesítéséért. Nemes vetőmagvak beszerzésére 500.000 dinárt, gabonatisztító gépek beszerzésére 400.000 dinárt fordítottak, nemes tenyészcsődörök beszerzésére 300.000 dinárt, tenyészbikák és tenyésztésre alkalmas borjúk, nemkülönben fejű tehén beszerzésére 600.000 dinárt összesen áll rendelkezésre. A tartomány ezenfelül 225.000 dinárt bocsájt a szövetkezeti intézmények fejlesztésére rendelkezésre, míg a mezőgazdasági propaganda és mezőgazdasági tanfolyamok céljaira 150.000 dinárt áll rendelkezésre. Tartományi kiállítások rendezésére a költségvetésbe 300.000 dinár van felvéve. A jelenlegi szombori kiállítás céljaira a tartomány a múlt évben 30.000 dinár segélyt adott.

— A tartomány ezévi költségvetésébe további 100.000 dinárt vett fel mezőgazdasági kamarák létesítési céljaira. A tartomány legutolsó közgyűlésén ilyen határozatot hozott és erre vonatkozó rendeletet dolgozott ki, de a földművelésügyi minisztérium mind-egy elhöz nem foglalt állást, mert a mezőgazdasági kamarák létesítéséről ezidig nincsen törvény. A tartomány a nemes vetőmagvak beszerzésénél azzal is támogatja a mezőgazdákat, hogy vetőmagvakat nagyobb mennyiségben szerez be és azokat egyes mezőgazdáknak, de legkivált mezőgazdasági szövetkezeteknek napi áron átengedi. A tartomány a vételár és a napiár közötti különbözetet maga viseli. Ezzel az eljárással sikerült is nemesített vetőmagvakat a legszelvényesebb körben népszerűsíteni. A tartomány erre a célra az utóbbi három évben 1.4 millió dinárt áldozott.

— A tartománynak sikerült a vetőmagvaknak tillantinnal való, úgynevezett száraz pácolását bevezetni és ezáltal az üszkösödés biztos gyógymódját népszerűsíteni. Ezzel az eljárással jelentékeny megtakarításokat érnek el, mert az ilyen módon való pácolás által a magvak 95 százalékka fejlődésnek indul és egy hold megművelésére elegendő 75–80 kiló mag, míg eddig holdanként 100–120 kiló magra volt szükség, amelyből csak 63 százalék esirázott ki.

— A folyó évben a legnagyobb figyelemmel vagyunk nemesített venyigék beszerzésére és ezzel ki akarjuk irtani a venyigéknél előforduló gyakori betegségeket. E célra a tartomány 200.000 dinárt irányzott elő. A Szerémségben és Szlavóniában nemes venyigéket már nagymennyiségben vásároltak. Nagy

figyelemmel van a tartomány a szarvasmarhatenyésztés nemesítésére. 1927 óta erre a célra 1.2 millió dinárt áldoztak és a tartományi vezetőség további fajállatokat vásárolt, amelyeket mintagazdaságoknak, szövetkezeteknek és egyes gazdáknak ad ki tenyésztésre, sőt ilyen módon támogatott a tartomány néhány állatvásárlót is. Az utóbbi esetekben a tartomány megtérített elsőrangú tenyészállatok vásárlása árából egyharmadot. Tenyészállatok eddig részben Magyarországból, részben a volt Bjelovár-krizsevci-megyéből vásároltunk, utóbbi helyen egyszerű állattenyésztő szövetkezetek vannak. A vásárolt tenyészállatok a siementhalai fajhoz tartoznak, mely nálunk kintünön bevált.

— Az állattenyésztés tökéletesítésére a tartomány a Koszancsicevön levő mintagazdaságban külön állattenyésztő osztályt létesít, amelyhez a tenyészállatokat Svájból szerezzük be. Idővel ez a tenyészállomás el fogja látni az egész tartományt a legpompásabb tenyészállatokkal. Tervbe van véve ezen állomás részére öt svájci tenyészbika beszerzése és öszi Bjelovár és Krizsevci nagyobb tenyészállatvásárlásokat fogunk eszközölni. Még ezidén tervbe van véve

Noviszadon vagy Szomborban kísérleti állomás létesítése Stebut beogradi egyetemi tanár, a kiváló és elismert szakferju vezetésével. Ez az állomás a tartomány minden községe számára különleges térképeket fog készíteni a föld megművelésére és pontos utasításokat fog adni azok trágyázására. Ez a kísérleti állomás a salétromos földek megjavítását is fogja végezni, meg fogja vizsgálni a földeket, hogy töltéscélokra a legmegfelelőbb földet találja meg.

— Az utolsó három évben a tartomány magtiszító és magnemesítő gépek beszerzésére 720.000 dinárt áldozott. Ezeket a gépeket a tartomány nagyobb részét mezőgazdasági szövetkezeteknek bocsájtotta rendelkezésre és számos esetben anyagi segítséget adott magános vásárlóknak is. A Bácskában ennek az akciónak következtében számos ilyen gép van üzemben, amelyek a föld megművelését nagyon elősegítik. De a baromfitenyésztésre is nagy gondot fordított a tartomány és olfányagokra és más ilyen célokra a folyó évben 200.000 dinárt áldozott. A lötenyésztés fejlesztésére a tartomány a vukovári uradalomtól 5 Nonlus csődört vásárolt, amelyeket lötenyészőknek rendelkezésre bocsájtott. Öszikor további nyolc ilyen csődör kerül megvásárlásra.

— Minden nyáron mezőgazdasági tanfolyamot rendez a tartomány, amelyek megismertetik a gazdákat a legújabb földmegművelési procedurákkal. Az állattenyésztés fejlesztésére a tartomány a megrendező kiállításokon díjakat fog kitűzni. Végül tervbe vettük négy mezőgazdasági meteorológiai állomás létesítését. A tartomány 1927/1929. években mezőgazdasági célokra nyolcmillió dinárt költött, amelyhez hozzá kell számítani a Koszancsicevön létesített agrobotanikus osztály létesítésének költségét is.

Hogyan javítsuk a bácskai földművelést? A szubotícai mezőgazdasági kongresszus figyelmébe

Szeptember első hetében nyílik meg Szubotícán a nagyarányú mezőgazdasági kongresszus, amelyre az eddigi jelentések szerint a földművelés ügye iránt érdeklődő jogoszláv gazdasági szakértőkön kívül a külföld számtalan nemzetgazdái közül is számosan előjönnek, hogy a gazdasági problémák megoldásait előmozdítsák. Kíváncsian lenne, ha a kongresszuson a föld népe maga is rámutatna sérelmeire és a bajok okaira.

A nyáron hosszabb időt töltöttem egy bácskai szálláson és az ott tapasztalt feltárással szeretném előmozdítani mezőgazdasági életünk bajainak orvoslását.

A kiesélt búzát a tanyai magtárba helyezték el, ott azonban még megsemmi melegezhetett, onnan sebtében a városi kereskedő magtárba szállították. A gazda magtárában csak annyit maradt, mennyi az őszi vetés szükségletét képezte, még az évi fegyvasztásra való sem tartotta vissza. A világról sem gondolja valaki, hogy a cséplés utáni, azonnali buzaszállítás csak szörványos jelenség a bácskai gazdálkodásban. Dehogy! Ezt tették a középső és törpegazdák s értékesítették búzájukat a kereskedő által diktált 200–210 dináros áron.

Lesz-e vajon a kongresszuson szószóló, aki házatja kiesiny, deszkakerítéssel kerített határain kívül is járt a nagy világban, aki külföldön a hajó- és vasútállomások mentén az égne meredő, cilindri formájú építményeket megfigyelte, melyekbe sok száz vagonra terjedő gabonát raktároznak el különösen cséplés utáni időszakban, ahol a gabona csekély fekbér lerovása mellett maradhat, míg annak rendes értékének megfelelő ára kialakul. Az ilyen »Elevator«-okba raktározott gabona után Amerikában a gazda »Warrant«-ot (elismervény) kap, amelyre, ha pénze van szükségére, »br-mely bankban a gabonakészlet normális értéke háromnegyed részének megfelelő előleget kaphat. Ilyen körülmények között holt biztos, hogy ott a spekuláció hiába vetné ki hálóját a pénzéhes gazdára. Prédája soha sem akadhatna. Amíg nálunk ezt a praktikus rendszert be nem vezetjük, az éhes gazda kénytelen lesz véres izadásággal szerzett termékét elkótyavetyélni. E koráért s teljesen káros gabonaszállítás gyászszallangja gyanánt figyelttem meg, hogy a búzát össze-vissza lyukasztott rongyos zsákokba töltötték s a patány- vagy egér-rákta lyukakat szalma vagy kukorica csutakkal töltötték be. Más, eléggé nem kárhóztató rossz szokása a bácskai buzaszállításnak, hogy csak a szállított buzaszók számát jegyezték, de azokat szállítás előtt nem mérték le. A gazdáknak szabályszerűen kiállított szállí-

tőlevelet nem adtak. Így eshetett meg, hogy a városi raktárba esetleg 20–25%-al kevesebb termék is érkezhetett s a hiány vagy szállítás közben szóródott el, vagy valamely kocsmáros padlására tévedt, mint az utközben fogyasztott szeszes ital ellenértéke.

Ezek a hanyagság hihetetlen példái gyanánt tűnnek fel, de tények, melyeket magam láttam. Orvoslásuk csakis úgy volna lehetséges, ha a gazdálkodó vidéket gazdasági vándortanítók látogatnák meg minél sűrűbben és a helyszínen adnák meg a gazdálkodónak a lényesen előadott díjmentes tanácsot, ahogy azt Kaliforniában teszik az év egész tartama alatt.

A befejezett cséplés után a trágyahordás s ennek nyomán a tarlóhuztatás következett.

Másutt a nagyvilágban megfelelő felszereléssel végzik ezt a munkát. Ha 60 hold megmunkálásáról volt szó, a trágyafelrakáshoz hat szekeret állítottak. A fuvarozó béréseknek pedig felrakó és a táblán lerakó napszámok segédkeztek. A bácskai trágyahordást két kocsis végezte segítség nélkül. Ilyenformán két nap is beletelt, míg a traktorral vontatott ekék a szántáshoz foghattak. Amikor meg erre kerülhetett volna a sor, akkor jutott eszébe a házvezetőnek, hogy neki a városban kell autózni. A söffört tehát elvonta a szántástól, aminek az lett a következménye, hogy a kitergetett éret állótrágyának drága légenyirtalma csak úgy illant el az atmoszférába, mint a pohárba töltött s ott felejtett bor zamata. A bácskai gazda legkevesebbet tördök azzal, hogy a földre hordott trágyája ammoniaktartalma, melyet a szakértő gazda az importált »chili salétrom«-ban oly drágán fizet meg, pára gyanánt vész el s ha esetleg talajának éppen a lényeg képezte volna hiányát, a trágyázás teljesen kárba veszett, és nélkül végzett munkának bizonyult.

Nem is akarok arról szólni, hogy a gazda házi-szükségletére baromfi és tojás szükségletét a szomszédos város piacáról szerzi be, de miután a háza körüli terjedelmes konyhakertben a zöldbabon, tökön s az ekekkel azelőtt beültetett s pusztulófélben levő torma kivül más semmi sincs, mégis csak megemlítem, hogy a siralom tanyáján a százsámra menő termő gyümölcsfák a nyomcsúság micsoda képét mutatják. Ha azokat valami odatévedt amerikai farmer látná, nem hinne szemeknek. A legutóbbi tél rendkívüli szigora más országokban is éreztette pusztító hatását, de hát másfelé a kihalt diófát kivágták s más-más pótolták. A félig elfagyott másféle gyümölcsfát könyörületes ápolás alá vették. Az elszáradt ágakat

lenyesték, ha szükség volt metszésre, ritkításra, mohatisztításra, hát részestették abban a télen át viharvert fát. A nyári forróságban bőséges tányéröntözésben, esetleg trágyalevelezésben is volt része s a nyomórók, már már elhaló fát nemcsak életre hozták, de kis termésre is készítették. A bácskai szőlőn a termő gyümölcsfák háromnegyed része még ez év folyamán mind kipusztult és pár körtefán kívül sok fa egy tányérnyi való termést sem hozott.

Féltünk, hogy az istenáldotta termékenységi talajban sehol sem termelik a szőlővesszőt. Érdeklődtem ennek okáról. Azt a választ kaptam, hogy Bácskának azon a részén még a leg'obbnak elismert vessző is csak kilődik pár centidécig, aztán nincs rá orvososság — kipusztul. Megtudtam ezután, hogy erőfelé a talajba oly amerikai oltványt ültettek, amelyben annak előre megfiosolt pusztulása holtbiztosan be is következett s az egész vidék népe ma arra félt az, hiszi, hogy talajába semmiféle vessző nem való s így a bortermelésről le is kell mendania.

Ennek hiányában, a szokásos kalászos és kapások termelését folytatja, a cukorrépa bevonásával, de a cukorgyárral a beváltási ár miatt villongásokat folytatnak évenként. Az állattenyésztés terén egyenesen lehetetlen állapokat tapasztaltam. A tanyán 52 darab maglóser-tés van, amely állandóan koplál. Reggel és este 2—2 cseber vízzel, folyékonyá higitott korpát kapnak. Egész nap más semmit sem kapnak, legelőjük pedig egy arasznyi sínesen. Így hát a reggeli s délutáni etetés után a lakóház kívüli udvarrészt turják, trágyázzák s terjesztenek környékén sintértelepet szőgyenítő büzt s nevelnek légy ármádiát, amely a házban való tartózkodást teszi kinszenvedéssé.

Egyelőre eleget mondtam az egyes bácskai szállásokon divó fonák viszonyokról, melyek épügy hozzájárulnak ahhoz, hogy a gazdálkodó évi mérlegét ráfizetéssel zárja, épen ezért az elmondott adatok mind-egyike érdemes arra, hogy a mezőgazdasági kongresszuson szóba kerüljön.

Igali Igalits Szvetozár

Paprikatermésünk és exportunk

Irta: Fuchs Ferenc (Szubotica)

Szeptember 7-ikén és 8-ikán Beogradban az összes gazdasági kamarák és fontosabb gazdasági organizációk nagygyűlést tartanak.

A napirenden szerepel többek között az idei exportmennyiség megállapítása és hogy miként lehetne exportunkat fokozni és megfelelő állandó piacokat teremteni.

A kivitel emelése érdekében nagy figyelmet kell fordítani a paprikára. A paprika jövőbeni export lehetőségét megalapozása végett tisztába kell jönnünk a várható terméseredményekkel. Előre kell azonban bocsátanunk, hogy becsléseink csak hozzávetőek, miután a paprika termése ugy minőségileg, mint mennyiségileg teljesen az időjárás szélsőségeitől függ.

A paprikát általában négyezer szedjük, az első szedés körülbelül augusztus végén kezdődik s minden két héten újabb szedés következik, míg dér, vagy köd még nem csapja, vagy fagy tönkre nem teszi — a növényben levő hüvelyeket és virágokat. Az eddigi terméskilátások elsőrendűek, miert is fokozottan fontos az export lehetőségek kidolgozása és kiaknázása.

Körülbelül becsléseként véve alapul cca 1600 katasztrális hold barna és fekete föld, de tulajdonom *homok* van beültetve Északbácska és Északbáni területén. Számításba véve még az esetleges időjárás zavaroakat (szárazság, jégverés, stb.), ezeknek terméshozamát holdanként 250 füzérre becsüljük. A tavalyi átlagos 2,50 kg-os füzereket az idén 3,50 kg-osra kontemplálva össztermes 1.400.000 kg. száraz csöves paprika (ebből már levonásba hoztuk a cca 8%-nyi használatlan csumát!), amelyből a következő minőségű és mennyiségű őrölt paprikát dolgozzák ki:

45% édes	630.000 kg. sulyban
7% félédes	98.000 » »
14% Ia rózsza	196.000 » »
16% II. rózsza	224.000 » »
8% II. csuljás	112.000 » »
8% merkantín	112.000 » »

Tekintetbe kell még venni cca 2% elporlást a feldolgozás és tárolás alkalmával. Termelőink: Martonos, Hergos, Kamarás, továbbá Kraljevbrg, Sztrakanizsai járás, bánáti útszamelék. Kikinda egyes környéke és Kupuszina.

Szubotica környéke inkább kerti művelésként foglalkozik a paprika termesztésével, azonban szintén dob felcsalást a piacra, amely szintén jó feldolgozásra. Középszerbiában és a bitolji görög határ mentén szintén termesztnek paprikát, azonban oly elenyésző kis mennyiségben, hogy még a helyi piacok ellátására sem elegendő.

Ennek a terméshozamnak, miután tetemes árcsökkenést várhatunk, mennyiségileg sokkal nagyobb része fog itthon maradni a hazai szükséglet ellátására, mint a tavalyi és tavalyelőtti esztendőben, mert épen olcsóbb árával kiszorítja majd a minőségileg sokkal silányabb spanyol paprikát, aminthogy Spanyolország nem is engedheti majd lejjebb árait az ottan tavaszkor erősen pusztított zivatarok, árvizek és a most már hosszabb ideje tartó száraz forróság miatt. Így azután hazai vevőkörünk erős szaporulatát várjuk.

A terméshozamnak cca 1/3 része még mindig feleslegként mutatkozik, amelynek plasztizására exportlehetőségeink teljes kiaknázására van szükség és ennek forszírozásában különös tekintettel kell lennünk a szegedi és kalocsai paprika bevezetésére és igye-

kezniünk kell azok áráról olcsóbbnak lennünk, bár minőségileg teljesen egyenrangú a jugoszláv paprika a szegedi, illetve kalocsaival.

Miután paprikaitervelveink évről-évre nagyobbak, igen helyes volna, ha a kereskedelmi kamara behatóbban foglalkozna ezzel az óriási összegeket képviselő termékkel. Kivétel, illetve állandó piac létesítése és megalapozása volna a fő motívumok paprikaexportunk kezdeményezésénél. Rohamosan közeledik a főszezon és így máris aktuális az a kérdés, hogyan lehetne paprikaexportunkat erős és biztos alapokra fektetni, hogy arra jövőben is, ha netalán gyöngébb terméskilátások volnának, mégis támaszkodhassunk a már elért jóhír alapján, hogy a jugoszláv paprika ténylegesen márká legyen. Ezért szükséges volna külföldi kereskedelmi képviselőink, illetve konzulátusaink után erős propagandát kifejteni és lehetőleg ezeket állandó jellegű mintaraktárakkal ellátni és szellemesen megszerkesztett reklámmintatványokkal.

Szükséges volna továbbá a külföldre kerülő paprikát nem csak vegyvizsgálati plombával, hanem mint a komlót is, minősítési bárcával ellátni, hogy egyes kereskedők visszaéléseitől sem szenvedjen kárt a jugó-paprika hírneve, viszont a jugoszláv kereskedelem is meg legyen óva a külföldiek reklamációitól.

A kereskedelmi és iparkamarának már az is döntő jelentőségű lépése volt, hogy vegyvizsgálati laboratóriumot létesített, amely kötelezővé teszi, hogy minden paprikát, amely valamilyen malomból őrlés után kikerül, vizsgálják meg. Ezt a kötelezettséget azonban a paprika helyi hírneve érdekében ki kellene terjeszteni az ország többi részeire is, különösen pedig Oszerbiára és a Szerémre, ha másképpen nem, úgy rajtaütészerű és sürün történő vegyvizsgálati szemlékkel.

Tekintve a paprika igen magas árát, helyén volna, ha exportunkat pénzügyileg segítenék, úgy, mint a gabona és faexportot is valamelyik országos nagybank, esetleges rövid lejáratu exporthitelek keretében.

Termeljünk repcét

Irta: Lönyi József növényolajgyáros, Novivrbász

Az olajnövény termesztését ismét fel kell karolnunk, mert az olajnövények ma a legjövendelműzőbb növényeink sorába tartoznak. Felhívjuk gazdáink figyelmét arra, hogy közeleg a repcevetés ideje, miert is idejében akarjuk tájékoztatni a szükséges tudnivalókról.

Leginkább az őszi-káposztarepce karolandó fel, mert bármilyen gazdasági üzemből könnyen befejeleszhető, kevés emberi erőt igényel, vetése, aratása, cséplése megelőzi a kalászosok munkáit. Amellett kitűnő elővetemény és talajjavítója rendkívül nagy.

A gazda még a buza betakarítása előtt jut pénzhez a repceből és a szalmában szűk esztendőben alomhoz. Kevés vetőmag, csekély vetési költség. Ha pedig a repce az ősszel vagy a tél folyamán, vagy kora tavasszal tönkre megy, egy sereg más növényt lehet vetni sikerrel.

A repcének legjobban megfelel a buza és ősziárpa utáni talaj.

Talajfelkészítés: Gabon után legjobban kétszer szántani, tarlót törni, megfogasolva, vagy lehengerelve vetés előtt, középnyelven szántva, de egy szántással is lehet, akkor ismételt fogasolással. Legjobb a vetőszántást a repce vetése előtt, lehetőleg, a vetés napján végezni, hogy az eke által felhozott nedvességet a magkeles számára biztosítani. A vetés ideje augusztus 21-től szeptember 20-ig tart. A vetőmag mennyisége

kat. holdanként 7—10 kg. Az eltakarítás között talajon 1,5, a lazábban 3—4 cm.

Betakarítás: Ideje és módja: A repce érését annak szemválozása hirdeti, becsőinek külszíne sárgyúni és bennük a mag barnulni kezd. Ha a jelek mutatkoznak, akkor a betakarítást tetemes kár nélkül nem lehet halogatni. Ha a repceérés igen gyorsan következik be és ha időntul marad a lábán, a becsők felpatogzása következtében tetemes maghullás következhet be. Meleg napokon a letakarítással déltájban szünetelni kell és annál nagyobb erővel folytatandó reggel és este. Ha nagyon korán aratnak, akkor silány, éretlen termény a következmény. A repcét cséplés után szorgalmasan kell forgatni. A repce vagy bánáti repce, igénytelenebb a káposzta-repceénél, tenyészidője 20 nappal rövidebb, tehát egyrészt később is vethető. Egyébként mindenben egyezik a mivelésben és bánásmódban a káposzta-repccével.

A levágás után azonnal kévébe kell kötni és keresztbe rakni a további száradás végett. Az aratás után közvetlen esésélni nem helyes, mert ezáltal az utánérést megakasztja, ez pedig a mag minőségének rovására van. Az aratás, behordás és összerakás nagy óvatossággal teendő, a szekerek ponyvával ellátandók. A vetéshez szükséges mag beszerzésére vonatkozólag Lönyi József (Vrbasz) ad felvilágosítást az érdeklődő gazdáknak.

MI UJSÁG A LLOYDBAN?

A szuboticaí Lloyd közleményei — Rovatvezető: Pavlovics Milos dr. titkár

A felek mulasztása mint forgalmi akadály

A vasuti vezérigazgatóság egész sor intézkedést tett az idei őszi kiviteli kampány ideje alatt előfordulható zavarok és kellemetlenségek elhárítására.

A forgalom gyors és akadálytalan lebonyolítását gyakran gátolja az a körülmény, hogy a szállítók nem gondoskodnak kellőképpen az elvámolásához szükséges okmányokról. Ezeknek az okmányoknak hiánya vagy hiányossága fojtán az illető küldemények a kellelténel hosszabb ideig vesztegelnek az állomásokon, áttolják őket vágányról-vágányra és így fennakadást idéznek elő a forgalomban.

A teherkoesik hiányán pedig nagyban lehetne segíteni a kocsiárcirkuláció gyorsításával. Így tehát maguknak a szállítóknak is érdeke, hogy kiküszöböljék azokat a hiányokat és szabálytalanságokat, amelyeknek káros következményeit maguk érzik a legsúlyosabban. Ezek a kiküszöbölendő hiányok a következők:

1. a felek a fuvarlevélhez egyáltalában nem csatolják a szükséges okmányokat, illetve hiányos okmányokat mellőkelnek (valutafedezet igazolása);

2. ha deponálják az okmányokat, nem jelölik meg, kinél vannak azok, ill., hogy milyen számú igazolványra kell a küldeményt továbbítani;

3. a felek nem tartják nyilván, hogy mikor merítik ki a kumulatív, azaz több küldeményre szóló igazolványok érvényét, ugyhogy sok küldeményhez már nincs bizonyítványt és ezeket pótlólag kell beszerezni.

A vasutigazgatóság ezért kéri az érdekelteket, hogy a jövőben a fentebbi hiányok és szabálytalanságok ne ismétlődjenek

*
Kukorica és egyéb gabonakivitel Norvégiába. Oslói főkonzulátusunk értesítése szerint az ottani Álami Gabonakereskedelmi Vállalat vette kezébe a rozs, buza és árpa, valamint zab adásvételét, mint állami egyedárúságot. Ez a vállalat igen szívesen lát ajánlatokat gabona-exportőrjeink részéről. A vállalat címe: Statens Kornforretning g. A. Johanson, Oslo. A vétel megkötése minta alapján történik. Tekintetbe jönnék 3000—4000 tonnás hajórakományok, amelyeket a londoni Corn Trade Associations Contract No. 49. vagy

52. címre kell küldeni. Az áru fizetendő hajózási fuvarlevél (conossament) alapján Londonban per kassa, vagy pedig 90 nap alatt a megfelelő skonto hozzáadásával Mint berakási kikötők az Adrián Szusak, a Fekete-tengeren pedig Braila, Constanza és Sulina jönnek tekintetbe. A fentemlített monopól nem vonatkozik a kükorica Norvégiába való bevitelére és eladására. A mult év folyamán kb. 115.000 tonna öröletlen kukoricát szállítottak Norvégiába a különböző európai és tengerentuli államokból. Az érdekelte exportőrök a noviszi kereskedelmi kamarától megkaphatják a norvég kukorica-importőrök címet.

Tömény-pírtgyár Koszovszka Mitrovicán. Értesítjük az érdekelte vállalatokat, hogy a Trepa Mines, Limited, Beograd, Kralja-Milana 54. cég Koszovszka Mitrovicán ólom- és cinkmosó üzemet létesített, amelyet tömény-pírít előállítására is berendezte. Kérjük az érdekelte pírítgyárost gyáratat és vállalatokat, szíveskedjenek a következő adatokat velünk közölni, hogy azokat a fenti céghez juttathassuk: A gyári üzem pontos megjelölése (műtrágyagyár, kénasvelőállító gyár stb.) Az illető gyár által naponta vagy évente fogyasztott pírítmennyiség. Darabokban, vagy poralakban fogyasztja-e a pírítet. A pírít kéntartalma %-ban. Mekkora árat fizet a pírítért franko gyár és franko bányá. Végül mi szerint fizeti az árat: a százalékban megadott kéntartalom szerint, vagy pedig a garantált minimális százalék alapján.

A Brnoi Modern Kereskedelmi Kiállítás. A Brnoi (Brünni) Modern Kereskedelmi Kiállítás folyó hó harmadikán nyitották meg és ez szeptember hó tizenötödikéig tart. A kiállítás látogatói a csehszlovák vasutakon 33%-os, a mi vasutainkon pedig 25%-os kedvezményt élveznek egész folyó hó 31-ig. A kedvezményre jogosító legitimációk a beogradi csehszlovák követtség kereskedelmi osztályánál kaphatók.

A Kaposvári Kiállítás. Folyó hó 24-ikétől szeptember hó 2-ig tartják meg a Kaposvári Mezőgazdasági és Ipari Kiállítást, amelyet a somogy megyei Gazdasági Egyesület rendez.

A Szkopljéi Kiállítás. Folyó évi szeptember hó 1-től 8-ig tartják meg Öfelsége a király legfelsőbb védnöksége alatt a II. Országos Gazdasági Kiállítás Szkopljében. A kiállításnak külön etnográfiai, néprajzi,

Hogyha „PYRAM-fényes“ cipőire tekint, Mosoly, kedély, vigsg visszater majd megint!

valamint külföldi mezőgazdasági géposztálya lesz. Ez a kiállítás hivatalos lesz bemutatni a hazai iparnak a legújabb időben tett haladását. A kiállítás végeztével a kiállított kollekciók és tárgyak egy részét át lehet majd vinni a IV. Szaloniki Mintavására, amelyet f. é. szeptember hó második felében nyitnak meg.

A Szaloniki Nemzetközi Mintavásár. Amint már jeleztük, f. é. szeptember hó 15-től 30-ig tartják meg a IV. Nemzetközi Mintavásárt Szalonikiban. A Mintavásár látogatói és kiállítói a jugoszláv vasutakon 50%-os menetdíjkezdményben részesülnek, amely azonban csak visszajövet érvényes. A kiállítandó áru után a rendes vasuti tarifa szerinti fuvardíjat kell fizetni Szalonikiig, a visszazállítás azonban a mi vasutainkon általában történik. Az illető árunak feltétlenül el kell látva lenni a kiállítás részéről adott igazolvánnyal és csatolandó a fuvarlevél is, amellyel az odaszállítás történik.

Bor- és likőrkiállítások. Az idei őszi szezon folyamán a következő helyeken tartanak bor- és likőripari kiállításokat: Kopenhágában: szeptember hó 21-től 28-ig, Kölnben: október 16-tól 19-ig és Frankfurt a/M.-ban október hó 12-től 23-ig, amely utóbbi városban jön össze a szállodások nemzetközi kongresszusa is. Államunk hivatalosan nem vesz részt ezeken a kiállításokon, az érdekeltek azonban részt vehetnek saját költségükön, az illető kiállítás igazgatóságához intézett bejelentés mellett. Tekintve, hogy ezeken a kiállításokon Európa legelső bortermő országai, mint Francia-, Olasz- és Spanyolország vesznek részt, kívánatos, hogy kiállításaink a legjobb minőségű borral szerepeljenek azokon.

Az Oszlajki Mintavásár. Amint már jeleztük, f. é. szeptember hó 8-ig tartják meg Oszlajken a VII. Mintavásárt és Tartományi Mezőgazdasági Kiállítást. A látogatók úgy a vasutakon, mint a hajókon 50%-os menetdíjkezdményt élveznek.

BELFÖLD

Nyolc órai munkaidőt követel a banktisztviselők noviszadi egyesülete. Noviszadról jelentik: Kedden este a noviszadi Botics, Perakovics Vladimir, elnök elnöklétével, választmányi ülést tartott, amelyen a munkaidőről szóló rendeletet tárgyalták. Megállapították, hogy sok üzemből az alkalmazottak jóval a szabályrendeletben megállapított munkaidőn túl dolgoznak és ez különösen a gabonakereskedelmi cégeknél fordul elő gyakran. Elhatározták, hogy a noviszadi munkáskamara után panaszt tesznek a tartományi főispánnál, egyben arra is kérik fogják a főispánt, hogy a munkaidőről szóló rendeletnek azt a részét, mely a munkaidőt a bankokban és hasonló üzemekben nyolc órában állapítja meg, terjessze ki az összes üzemekre. A választmány ezután Szevin Jován választmányi tag javaslatára kiemondotta, hogy a banktisztviselők egyesületének tagjai számára menzát létesít, ahol az egyesület tagjai igen mérsékelt áron kitűnő étkezésben részesülhetnek. A menzát más intellektuális látogathatják és vehetik igénybe, de ezek valamivel magasabb árakat fizetnek, mint a tagok. A menzát az egyesület új helyiségében, a Winkle palotában fogják létesíteni és azt szeptember hónapban üzembe helyezik.

Járásúti utépitő bizottságok alakulnak. Noviszadról jelentik: Klicin Mita, bácskai tartományi biztos, az új utótvény értelmében körirathoz szolgáltatta fel a járásúti székhelyeket, járásúti utépitő bizottságok alakítására, amely bizottságoknak feladata lesz a tartományi utak építése és karbantartása. Klicin Mita megkereste Noviszad városát is, hogy alakítsa meg a noviszadi járásúti utépitő bizottságát, amely huszonhárom tagból fog állni ebből nyolc tagot Noviszad város, három a tartományi biztos jelöl ki, míg a járás többi községei tízen-két tagot választanak. A járásúti utépitő bizottságot augusztus huszonhetedikéig kell megalakítani. Noviszad város legközelebbi közgyűlésén választja meg a bizottság noviszadi városi tagjait.

Augusztus 31-ikén nyílik meg a Ljubljana mintavásár. Ljubljana-ból jelentik: A »Ljubljana összehelyes« mintavásár ebben az évben augusztus 31-ikén nyílik meg és szeptember hó 9-ig tart. A mintavásár keretében nagyszabású mezőgazdasági kiállítás is lesz amely iránt nemcsak belföldön, hanem külföldi szakkörökben is nagy érdeklődés nyilvánul meg. A gazdasági kiállításon tejjgazdasági, méhészeti bor és konyhakertészeti termékeket fognak bemutatni és külön pavilon lesz a mezőgazdasági gépek számára.

A belfel állami vetőmagtisztítóállomás modernizálása. Az ország egyik legjobban berendezett vetőmagtisztítótelepe az állami kezelésben levő beljei uradalom vetőmagtisztítótelepe. Ez az uradalom látta el eddig is a gazdaközönség legszélesebb rétegeit vetőmagokkal és éppen a nagy elfoglaltság folytán nem volt módjában az összes vetőmagigénylők szükségletét kielégíteni. Hosszas tárgyalások után elhatározta az uradalom igazgatósága, hogy vetőmagtisztítóállomását megfelelően modernizálja és kibővíti. Beható és szakszerű tanulmányozás és próbak alapján az uradalom két darab legnagyobb kapacitású, németországi gyártmányú Petkus néven már nálunk is előnyösen ismert és itteni viszonyoknak legjobban megfelelő vetőmagtisztító- és osztályozógépet, valamint egy répmagtisztítógépet is. A megrendelt gépek üzembehelyezése még a hó folyamán megtörténik.

A szkopljei II. mezőgazdasági kiállítás, melynek fővédnökségét ezúttal is Ötelsége Alekszandar király vállalta el, előkészületei serényen folynak. A kiállítás szeptember 1-től 8-ig tart és azon elsősorban Dél-szerbia és Macedonia mezőgazdasági, bányászati és erdei terményei kerülnek bemutatásra és éppen ezért a fejlettebb gyárpárral rendelkező Vajdaság nyersanyagának beszerzésénél ennek a kiállításnak elsőrendű szerepe van. A kiállítás vezetője Vasrocsics Vojin kiállításbiztos, Golocsevác Jován elnökkel és dr. Djurdjevics titkárral az élén minden lehetőséget kihasználva a kiállítás vajdasági látogatói megfelelő elhelyezést nyerjenek és módjukban legyen a termelőkkel a közvetlen összeköttetés megteremtésén. Erdeklődők forduljanak a szkopljei kereskedelmi és iparkamara kiállítású oszdtályához (Izložbeni Odbor Trgovalno-Industrijske Komore u Skoplju), Válszigazolványok bármely kereskedelmi testületnél kaphatók és azok alapján a vásár látogatói 50%-os menetdíjkezdményben részesülnek az államvasutak vonalain.

Jobb vasuti hálózatot követel a Vajdaság számára a noviszadi kereskedelmi kamara

A kamara a személyforgalom megjavítását és a főzelék, gyümölcs és a kenderkivitel érdekében gyorstehervonatok beállítását sürgeti

Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedelmi, gyáripari és iparkamara már ismételt eredményesen járt közben a közlekedésügyi miniszteriumnál a vajdasági vasuti közlekedés megjavítása érdekében.

A kamara most újabb beadványban fordult a szubotici vasutigazgatóságához, amelyben hivatkozással egy szakértői értekezlet kivánságaira, arra kéri a vasutigazgatóságot, hogy javítsa meg a vajdasági vasuti közlekedési hálózatot és különösen eszközöljön a meglévő menetrendben olyan változtatásokat, amelyek a Vajdaság gazdasági érdekében állnak.

A kamara a személyforgalom megjavítása és gyorsítása érdekében előterjesztést tett a vasutigazgatóságnak, hogy a Szuboticiáról 1.55 órákor Beograd irányába induló 213-as számú vonat másfél órával korábban indíttassék Szuboticiáról, hogy Noviszadon a Sztaribecsej felé 3.20 órákor induló 5912-es számú személyvonathoz és a Noviszadról Szomborba 3.55 órákor induló 5912-es számú vonatokhoz csatlakozása legyen.

A kamara előterjesztést tett aziránt, hogy a Noviszad-Tomasevác vonalon az 5731-es és 5732-es vegyesvonatok oly módon indíttassanak, hogy azoknak csatlakozásuk legyen a Noviszadról Beogradba 7.38 órákor induló 711-es és Noviszadról Szuboticiára 9.37 órákor induló 202-es vonatokhoz, nemkülönben a Noviszadról induló 216-os számú vonatokhoz.

A Novivrbász-szombori vonalon a 7221. és 722-es számú vonatoknak csatlakozásuk legyen Novivrbászban a 202-es és Szomborban az onnan induló 801-es számú vonatokhoz. A kamara kívánja továbbá, hogy Szombor és Apatin között új vonatpárt helyezzenek forgalomba, amely Szomborból 18 órákor indulna Apatinba, ahonnan az ellenvonat 20 órákor érkezne Szomborba.

A kamara azt kívánja, hogy a 19.52 óras 813-as számú Szubotica-Vinkovci vonatot korábban indítsák, hogy Vinkovcin elérje a 22.32 órákor odaérkező Beograd 4-es számú gyorsvonatát. Ez a vonat ezidő szerint 0.05 órákor érkezik Vinkovcra.

A kamara kívánsága továbbá arra is kiterjed, hogy a 813-as számú és 19.52 órákor Szuboticiáról elinduló vonatok Pancsevó és Szubotica között közlekedő 1414-es számú és Szuboticiára induló vonatnak közvetlen kapcsolat legyen és ezáltal a Bánát Szuboticián és Vinkovcin keresztül közvetlen kapcsolatot kapjon Zagrebbel és Ljubljánával. A Szubotica és Pancsevó közt közlekedő 9.40 óras 1413-as vonat már 8 órákor induljon Szuboticiáról, hogy ezáltal Kikindával jobb kapcsolat létesüljön. A Dragutinóvóráról 5.18 órákor Becskerekre közlekedő 1421-es számú és onnan 19.20 órákor induló 1422-es vonat Pancsevó és Velikibecskek között is közlekedjenek.

Dragutinóvó és Kikinda között külön vonat beállítását kívánja a kamara, a Dragutinóvóráról 13.07 órákor induló 1413-as számú és oda 16.20 órákor érkező 1414-es számú és a Kikindáról Szöregre induló 13.13 óras 1614-es számú vonatok kapcsolataképen.

Végül azt kívánja a kamara, hogy a Noviszad és Szentá között időlegesen közlekedő 5814-es és 5815-ös számú vonatot ne csak szükség szerűen, hanem állandóan közlekedjenek és a Pancsevó-vrsaci vonalon a 6062 számú tehervonat, mint vegyesvonat képezze a

kapcsolatot a Belacrkva felé közlekedő 1513-as vonathoz és a Szecsán-Nincisevó között időlegesen közlekedő 6632-es és 6633-as vonatok rendszeresen és naponta közlekedjenek.

A kereskedelmi kamara a noviszadi munkáskamara kívánságára Noviszad és Becskerek között egy naponta közlekedő újabb vonat beállítását sürgeti és azt kívánja továbbá, hogy a Noviszadról 5.25 órákor induló és Beocsinban 6.51 órákor érkező 4111-es számú vonat télen át is közlekedjék és üzemből maradjon.

A kamara a vasutigazgatósághoz intézett előterjesztésben figyelemmel volt a gyümölcs- és főzelék-kivitel nagy érdekére, amely Noviszadon és a Vajdaságban rendszerint május tízedike körül indul meg és nagy gazdasági érdeket jelent. A kamara elismeréssel adózik a vasutigazgatóságnak, hogy ezidén 9.53 órákor indította Noviszadról Magyarország felé haladó 246-os számú tehervonatot, amely Szuboticián közlekedett, ahonnan Ausztriába, Németországba és Csehszlovákiába a közvetlen gyorstehervonatokhoz csatlakoztak. A kamara kéri a vasutigazgatóságot, hogy ezt a vonatot minden esztendőben május elsejétől kezdve, mint idegyonvontat állítsa be a menetrendbe és minden nap indítsa.

Noviszadról és a Délbácskából a főzelék és gyümölcskivitel idején nagymennyiségű saláta és paraj kerül kivitelre. A parajkivitel március első felében kezdődik, míg a saláta kiszállítása április második felében kezdődik. Minthogy e cikkek kiszállítására nem áll megfelelő vonat rendelkezésre, a kamara azt kéri a vasutigazgatóságtól, hogy a paraj és salátaszállításra az idején alatt naponta reggel 8 és 10 óra között lehetőség nyújtassék a szállítmányok továbbítására.

A kamara annak érdekében, hogy a szmederevői szőlőexportot Bécs és Prága irányában megkönnyítse, olyan menetrend összeállítását javasolja, mely szerint Szmederevóhól 21 órákor indulna ilyen szállítmányokat továbbító vonat, amely Beogradban 4.25 órákor érkezne, onnan 5.45 órákor indulna és Noviszadra 8.02 órákor érkezne. Innen a szőlőszállítmányok a 9.53 óras idegyonvontal volnaik továbbíthatók. Ezt a menetrendet a kamara azért tartja különös fontosságúnak, mert a Szmederevó-vidéki szőlőexport a görögországi szállítmányokban a külföldi piacokon nagy versenytársat kapott. A vonat Szmederevóhól Velikapanán keresztül jutna el Beogradba.

A kamara a kenderszállítmányokra való tekintettel nyomtatékosan kiemeli az előterjesztésében, hogy Bologna után Odzsaci Közép- és Nyugat-Európa legnagyobb kenderplaca és mert a kenderkivitel külkereskedelmi mérlegünkben nagy szerepet játszik, a kenderexport nagy jelentőséggel bír. Szükséges, hogy megfelelő közlekedési eszközök álljanak erre a célra rendelkezésre, mert a kenderkivitel jelenleg sokat szenved a GH és GA jelzésű különleges nagy kocsi hiányában. Kívánatosnak tartja a kamara, hogy vagonrendeléseket Odzsaci állomáson délelőtt tíz óráig lehessen eszközölni és ilyen kocsi a kivitel érdekében sürgősen beszereztessek.

A kamara előterjesztésével a külkereskedelmi mérleg javítását és a gazdasági érdekek nagyobb mérvű kielégítését reméli elérni.

Hölgyfodrász-szalon

Az ismert kiváló női fodrász, **BULAJIĆ**, július 1-től kezdődően **Aleksandrova ulica 6.** szám alatt van. Bejárat a kapu alatt. Ismert olcsó árak!

12 hónap és nem 3 év alatt
58 darab eladott és felállított

PETKUS vetőmagtisztító- és osztályozógép

a legmeggyőzőbb bizonyítéka annak az elismert ténynek, hogy a mai kor legtökéletesebb és legmodernebb vetőmagtisztító gépe a PETKUS beépített szárazon csávázó készülékkel!

Miután az országban más gyártmányu vetőmagtisztítógépek is vannak forgalomban, érdeklődjék saját érdekében az elért eredményekről ott, ahol a PETKUS már a múlt évben is dolgozott!

Mindennemü felvilágosítást ad a vezérképviselet:

BÁRDOS és BRACHFELD, NOVISAD, Željeznička 105/107
Somborban üzemben bemutatja és díjmentes felvilágosítással szolgál Toma Gromilović

Eladó falusi ingatlan

KOTLINA községben (Baranya megye) eladó 2/4 telek prima föld és ház, Bra'njin Vrh községben 4052 négyszögöl szőlő, kerttel és présházzal, S U Ž A községben 925 négyszögöl szőlő

Érdeklődők forduljanak:

Dr. Péchy Karlo ügyvédhez
Dárdán

Spitzer Zoltán
uj speciális szücs- és szőrmeáruháza

Veliki Bečkerek

Vojvoda Mišića ulica — a Nagyhid mellett

Állandóan nagy választék az összes szőrmeáruban
Szőrmeabátók, gallérok, bélések
a legújabb párisi divat szerint

Speciális szücsműhelye átalakító és javítási munkákat pontosan végez

**A szombori kiállítás
szenzációja**

Čeljuska József asztalos

Sombor, Braća Janković (volt Zöld kert) ulica 12.

A) pavillon 14-es szobájában elhelyezett

komplett ebédlő-berendezése

A két állóhengerű svéd

MUNKTELLS-

NYERSOLAJ-TRAKTOR

az első és egyetlen, önindítással bíró traktor

A fárasztó kézi indítás elesik.

Nincs érzékeny gyújtógolyója.

Üzembiztonsága megingathatatlan.

Fogyasztása csekély.

Két nagyság: 15-22/26 HP — 20-30/36 HP

A szombori kiállításon megtekinthető

Képviselet:

KEMÉNY ARNOLD

Vel. Bečkerek

Vel. Kikinda

Pančevo

NYILT-TÉR

Vil'anyvilágító berendezés eladó

A következő részekből áll: 1 drb 12 Wolt, Q. b. 250/12-800 System Bosch-Dinamó, 1 darab kapcsoló-
tábla wolt- és ampermérővel, automatikus szabályozó
szekrényvel, elágazókészülék és 2 darab 25 Ampere-
kapcsolóval, 1 Bosch-fényszóró, 4 felszerelt meny-
zetlámpa, 2 felszerelt falilámpa, 7 darab »Svan«-fogla-
lat, 2 kapcsoló és 10 biztosító. Igen alkalmas hajó
vagy autóbusz részére. Felvilágosítást ad az Apa-
tini Hajósok Szövetkezet, Apatin, Főutca. Ugyanitt
mindennap meg is tekinthető. 9075

Gyertyaangrosszisták!

Kereskedők!

Ha olcsón akarják beszerezni sirra való staniol
mécses, templomi és asztali gyertyaszükségletü-
ket, kérjenek saját érdekükben, a mennyiség
megjelölésével, tőlem legelőőbb gyári ajánlatot

Resch József „MARIJA“ gyertyagyár
Sombor

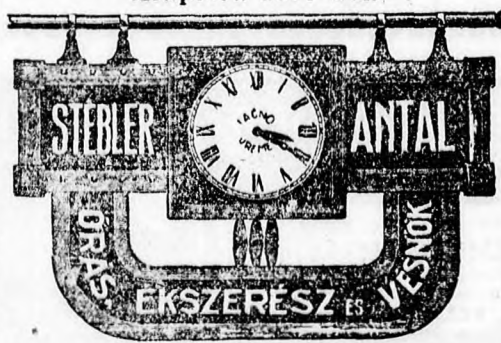
**LÁTOGASSA MEG
A LEIPZIGI ŐSZI
MINTAVÁSÁRT**

a világ legnagyobb vásárját
Mintavásár
Technikai vásár
Építészeti vásár
Tart augusztus 25-31-ig
Mindennemű felvilágosítással szolgálnak: Kovács Dezső
a Moser és Wertheim cégnél, Novisád, Mileticeva ul. 36. Zvanični biro
Lajpcsigi Sajma sa Balkan, Beograd, Knez Mihajlova
ul. 33. • Leipziger Messeamt Leipzig 8212

Malomtulajdonosok figyelmébe!

SZALLITUNK »Gebrüder Bühler A. G. Uzwil«
svájci gyármányu minden modern malom-
gépet.
VÁLLALUNK malomszerelést, rekonstrukciót, gé-
pek átszerelését.
KÉSZITÜNK saját műhelyünkben minden min-
tájú elevátort, csigákat, exhaustorokat, kö-
burkolatokat, litérket, stb.
Eppler és Mihók malomszerelők
Vel. Bečkerek, Bajzina ul. 22 2459

Alapítva 1897-ben

Tekintse meg választékos gazdag
kiállítási raktáramat!
Pavillon 206 B¹⁷
Detail- és angró-eladás

Informátorokat keresünk

minden városban és községben, akik
információs irodák részére már dol-
goztak. Ajánlatok "454" megjelöléssel
Jugomosse, Beograd, Terazije 25 címre
küldendők. 9061

**Komoly intelem a
kereskedő urakhoz!**

Teljesen saukégtelen,
hogy nem engedélyezett, nem
védjegyzett, vagy hamisított
"SCHWEINFURTER ZÖLD-
DET" vegyesnek rakására és
kellendőségnek tegyék
ki magukat.

As átalunk forgalomba
kerülő "Aeroplan" védjegyű
"SCHWEINFURTER ZÖLD-
DET" sz. alatt van védjegy-
gyártás és 22746/28. sz. alatt
Földművelésügyi Miniszter
által engedélyezve.

Zöldpornál a biztos
hatás titka:
„Aeroplan“ márka!

**KEMIKALIJA NOVISAD,
Arse Teodorovića (Sijukina) ulica 7**

Kitűnő minőség! Olcsó árak!

GYERMEKKOCSIK
Sátoros 400 dinártól Sport 220 dinártól
Nyugagyak 130 din.
Reformszékek
Gyermekjátékok Disztárgyak
STERN BAZAR-ban
SUBOTICA, GYÜMÖLCSPIAC 6882

Látogassa meg

az
**OSIJEKI KERULET VII. ŐSZI
VÁSÁRÁT ÉS MEŐGAZDA-
SÁGI KIÁLLITÁSÁT**

1929 aug. 31 — szept. 8

Kiállításra kerülnek ipari, háziipari, népviseleti, sző-
lészeti, állattenyésztési vadászati, hálászati, tehenészeti,
méhtenyésztési cikkek és áruk, mindennemű mező-
gazdasági termény, lovak, marhák, apró állat és baromfi

Lóversenyek

50%-os menetdíj-kedvezmény a vasutakon
és a gőzhajókon

Vásárigazolványok kaphatók a vásárlóképviselőknél,
pénztézeteknél, községházaknál. Ahol nem lenne
kapható, forduljon közvetlen a vásárigazgatóságához. 726

**Buligovits János
mű- és épületlakatos műhelye
SOMBOR, Apátinai ut 55. szám**

Kés it modern takaréktűzhelyeket minden nagyságban
szállodák és kórházak részére, disztrácsolat erkélyek,
lépcsőházak és sirkerítések számára adott vagy saját
tervezetek szerint. Szállít fűzőtt fazonvas-ablakokat és
egyéb disztrácsolatokat. — Épületek vasalását vállalja.
Drótfonat készítő műhely. — Kérem a t. közönséget
és a vállalkozó urakat, hogy szükség esetén és adott
esetben ajánlatkérésrel tegyék meg próbát versenyképés-
ségemről, amidőn is alkalmuk lesz munkám teljes szol-
lidságáról és szakszerű kiviteléről meggyőződést szerezni

Tölgyfahordók

használt, jó állapotban, 600-800 literesek
eladók

C. A. Pachany i sin naslj. d. d. Brod n/S

Földbirtok Magyarországon 260 hold

Bácskai minőségű prima buza-termő. Budapesttől 25
kilométerre, Szászhalombatta községben, a Duna mel-
lett, egészben vagy kisebb részletekben **eladó.**
Épületek nincsenek, Ártérbe nem esik. HORVATH
JENŐ ingatlanforgalmi vállalata, BUDAPEST,
I., Horthy Miklós ut 55. 9066

KOMLÓZSÁKOK

prima esch anyagból
liszt-gabona-zsákok
ugy uj mint használt
vizmentes ponyvák
olcsón kaphatók
SCHOTTEN I DRUG ZAGREB
NOVISZÁDI FŐKÉPVISELETNÉL ÉS LERAKATNÁL
MILAN BERL, NOVISZAD
Jovana Subotića br. 9.
PONYVA- és ZSÁKKÖLCSÖNZŐ VÁLLALAT
Telefon 23-30. Tivratni ctm „JUTE“

Gazdaközönség figyelmét

felhivom a szombori kiállításon bemutatott
**nemesített
vetőmagvaimra**
Pavillon: A 7.
Puskás Sándor, Tornyos-puszta
8882

**BUTORT
ERDÉLYI**

Suboticán leg-
olcsóbban
butorcarnó-
kában vehet

Győződjék meg vételeköttelezettség nél-
kül. IV., Bene Sudarevićeva ulica 4

ANIŠIĆ-féle

saját készítményű montirozott gobelin-
retikülök, írómappák, kazották, disztrá-
tárgyak, lószerszámok és nyergek

a szombori kiállításon
SOMBOR, Mária királyné tér 14

**Elköltözés miatt teljes berendezéssel
ELADÓ az oszijekai**

PARAFFIN INTÉZET
minden elfogadható áron
Bővebbet: Dr. Friedfeld, Osijek, Aleksandrova ul. 8

Uj cipészüzlet

Trumbićeva ulica 20 szám alatt
divatcipészetet és cipőfelsőrészkészítő
üzemet nyitottam
Szolid árak! — Pontos kiszolgálás!
TÓTH ERNŐ cipész-mester.

UTÓKURÁRA

galka masabb a stara-kanjizsal
Csodakut-fürdő
mely a város alatt, gyönyörű arnyas parkban feks-
szik s nyugodt csendessége biztosítja a pihenést.
A víz nagy rádiótartalma folytán orvosilag javalva
izületi és izomreuma, isiász, zsába, idegbántalmak
női bajok ellen és emésztési zavaroknál.
Tiszta szép szobák, olcsó ellátás Igen mérsékelt fürdőárak
MENETREND:
Subotića-iról vonat indul reggel 5. d. e. 10 óra 8 per-
kor, délután 2 óra 11 perkor, este 6 óra 55 perkor

Kerti ernyők kaphatók

Birn József
ernyőgyárban
ADA (Bácska)

Férjhezadnám

26 éves, Izraelita, jó
megjelenésű, csinos,
hizlisan nevelt unoka-
nővéreimet. Leveleket
„Komolyság“ jellegre
a kiadóhivatal továbbít
1020

Teherautó

pótkocsival együtt
azonnal eladó
Felvilágosítással szolgál
CIGLANA LUDREG

Tekintse meg a szombori kiállításon

ISPANOVIC asztalos

saját találmányu komplett hálósobaberendezését és praktikus, saját patent ablak- és ajtó-vasalását! — Butorpavillon 16. szám

Üzem: SOMBOR, Braća Janković ulica 2

Őfelsége I. Aleksandar király legfelsőbb védnöksége alatt

II. ORSZÁGOS MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLITÁS SZKOPLJÉBAN

1929 S Z E P T E M B E R 1—8

Tekintélyes számu kiállító — Diszoklevelek és érmekek kiosztása a kiállítók között — 50%-os menetdíjkedvezmény az államvasutakon és gőzhajókon — Vásárigazolványok bármely kereskedelmi kamaránál kaphatók

DIABOLO

Minden gazdaságban nélkülözhetetlen a

DIABOLO TEJSEPARATOR

A sombori kiállításon tekintse meg és és kérjen prospektust!

Kapható 12 havi részletre is!

C pavillon 13

»FLY-TOX«

(„Fláj-toksz“)

kiirtja

a molyokat, poloskákat, legyeket, szúnyogokat, valamint az összes rovarokat és azok petéit.

Hatása gyors, biztos. Szaga kellemes és nem hagy a ruhán és fehérműn foltot.

MINDENÜTT KAPHATÓ!!

Eredeti kék csomagolásban, francia felirással.

Óvadjunk utánzatoktól!

Gyári lerakat a Vajdaság és Szerémség részére

KEMIKALIJA

vegyszerek nagybani raktára

NOVISAD

Arsé Teodorovića (Sljukina) ulica 7

6501

A tudomány Antiszeptikus fog-,

Bakteriológiai vizsgálások igazolják, hogy ez a víz megöli minden kórokozót, lehetlenné teszi azok elszaporodását, nem árt a szöveteknek, a fogakat, a szíjat és a garatokat megtisztítja a ragályt okozó és terjesztő elősdiéktől, a fogakat tisztán tartja és megőrzi azok szép fehérségét!

Kiűnő védekezőszer a fogfájás és a szájbetegségek megakadályozására, — egyedülálló szer bármely ragályos betegségeknek, az angina, reuma, szivizomzat megbetegedése, spanyolnátha, influenza, nátha, stb. ba-

uj sikere! száj- és garatviz!

ci lu nak a szájüregbe és ezzel a szervezetbe való behatolása ellen.

Garatmegbetegedéseknel kiűnő hatásu öblöszer.

Kiűnősen nélkülözhetetlen az iny- és az állkapocs megbetegedéseinek és az olyan betegségek tartama alatt, amelyeknél a beteg bizsmutos gyógyszer használ.

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Ara tívegenkint 24 dinár.

5752

Komlózsákok

Juta, len és kender

gabona- és lisztes zsákok

minden méretben.

ZSINEGEK

Afrik, lószőr, takarók, vízmentes ponyvák nagyban és kicsinyben legolcsóbban

Avram Schiff

zsák-, ponyva- és zsineg- ranykereskedőnél

zsák- és ponyvakölesző

Tele-on-sz. NOVISAD Sargönyem 24-03. PIÓK: BEOGRAD-SAVE Jutešit

Hogy zavartalan legyen vétele, követeljen rádiókereskedőjétől mindenkor

Orion Echo csősorozatot

H4 nagyfrequentia erősítő

A4 audion

W4 ellenállás erősítő

L4 végerősítő

S4 árnyékolt rácsu csövet, vegyen

ORION hangszórót

akkumulátorjai töltéséhez használjon

ORION TÖLTŐ-KÉSZÜLEKET

használjon telep helyett

ORION anódpótlót

készülékét pedig csak ORION alkatrészekből építse össze

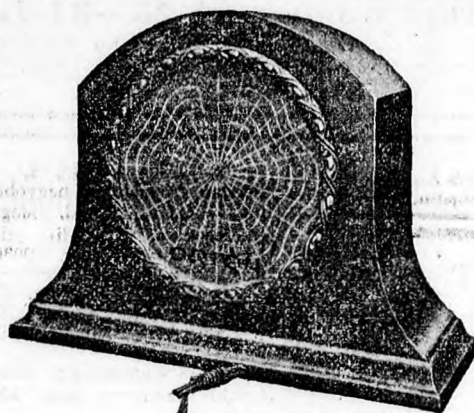
Jugoszláviai vezérképviselőt

Zwirschitz Károly, Sombor

Párizsi ucca 10

8885

Telefon 250

RÉGI SÍSTEM

BENCZE-féle PATENT
ESSLINGENI GÖRDÜLŐ FAREDÖNYÖK
a legjobbak

Minél és árajánlatot díjtalanul küldünk
BENCZE ANTAL és FIA
ESSLINGENI GÖRDÜLŐ ZSALULÉS
SZÖVŐTT FAREDÖNYGYÁR
VEL. BEČKEREK

PATENT-BENCZE

Szabadalmazott

Jégszekrényeink

árait leszállítottuk!

Mielőtt jégszekrényt vásárol, kérjen árjegyzéket és ajánlatot

BRAĆA GOLDNER

jégszekrény-, fabu-
tor- és rézarúgyártól

SUBOTICA, Jugovića ulica 20. — Telefon 1-34

Eladó
Amerikába költözés miatt
1 faragó és háló szoba,
1 könnyű szalón, 1 díszes
faragványos asztal,
2 antik barokk-téglaszék,
szekrények, ottomnó,
asztalok és egyéb bútorok,
eredeti olajfestmények, pasztell-
ok és rozkarok.
Novisád, Futóšva u. 143

LEVELEZÉS
Nem sablonok, hanem külön
egyéni izlés szerint készülnék Branchler butorai.
Subotica. Halpiac.

APRÓHIRDETÉSEK
Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasnapotól és címzés
költsége nélkül. Legtöbb apróhirdetés ára 10 dinár.
Csak felhívogató jellegű leveleket továbbítunk.
Kérleküld meg az eladóhoz a melléklettel.

Nelly! Vettem plafondiszit
Zsarnocainál Szentán, Subo-
tői ki put 23. Pista. 8979

FOGLALKOZÁS
Bácskai család keres Budape-
stre megbízható inas-
szakácsnő házaspárt. Tar-
tozkodási engedélyt megsze-
rezzük, magas fizetést, jó
bánásmódot, külön szobát
biztosítunk. Csakis gyer-
mektelen, 25-50 éves há-
zaspár jöhet tekintetbe. -
Ugy a férjnek, mint a fe-
leségnek jó bizonyítványok-
kal és referenciákkal kell
rendelkezni. Részletes
ajánlatokat bizonyítvány-
másokkal, esetleg fény-
képpel »Bácskai család« jel-
igére a kiadóba kérek
8741

Vízvezetékcsere azonnal
felvesz Gelb, Novisád, Fu-
tói ki put 11. 9026

**Ujjonnan megnyitott angol
szövet és csuhé vászon gyári
lerakata keres képviselőket
minden járási székhelyen.
Csak reprezentálni tudó,
szorgalmas, az állami tiszt-
viselőknél és magánfelek-
nél a részletre való eladás-
ban jól bevezetett képvil-
selőkre reflektálunk. Rész-
letes ajánlatok Novisád,
postafiók 189 címre küld-
endőek. 9060**

Jó házból való fiut tanonc-
nak fizetéssel felvesz Rie-
ger és Hunyadi. 9083

Zongora, Stingl, elsőrangú,
nagy szmirnászongora, Gar-
rara márványszobrok, uris-
szoba, hálószoba, gardero-
szekrény, könyvszekrény,
evőszerviz, konyhabutorok
eladók. Karadžičeva ul. 12
8984

Házhelynek alkalmas 1 1/2
kapa szőlő termékkel együtt
olcsón eladó. Körösi, Trum-
bičeva 7. 9093

Ház II. kör, Oslobodjenja
ul. 120. alatt, a Fakó gyár-
ral szemben, eladó. 9092

Háló és ebédlő, jókarban
levő, jutányos áron eladó.
Érdeklődni Skotus Vlatara
ul. 51. 9082

2 lánca föld tanyával, 5 kapa
szőlő, 1 kapa gyümölcsös és
1/2 lánca föld eladó. Varga
Mátyás, Istocna ugarica 29
9085

12 HP benzínmotor, szivó-
gépra is használható, el-
adó. Junkernó, Srbobran.
8986

Eladó Senta-Koviben, volt
Sándor Károly-féle, 30 év
óta fennálló, nagyforgalmu,
konkurencianélküli üzlet,
mely 1 hold telekből áll,
szép kerttel, ujjonnan beke-
lvezve, jól felszerelt vegyes-
kereskedéssel, II. osztályú
vendéglóval, megfelelő ivó-
és táncteremmel, hozzávaló
lakásokkal, mézszárak,
jégverem, góré, fűszer, ólak
nagy istállók. Értekezni le-
het a helyszínen. 9027

Építési
szakemberek
alkalmasságuk
péneke és lakások
szarvaszárteleire
az **AQUASIT**
szigetelő és
szilárdító
anyagot.

Próbarendelés mindenkit meg-
győzi arról, hogy a
legelőnyösebb és legbiztosabb
szigetelő
az **AQUASIT**
Vajdasági vezérképviselet:
Bácskai Cementárugár, Subotica

Novisádon
a városnál szemben, Jovrejska
ulica 4. szám alatt szép nagy
üzlethelyiség
kiadó,
esetleg vendéglőnek is. Az üzlet-
helyiség két részre is osztható.
Az udvarban több műhelyhelyi-
ség kiadó. Érdeklődni ugyanott
az Fischer Sándornál I. eme-
let, déli 1. szob. Rossz 105
esetén délután fél 5-ig. 8836

Szülő eladásra óvadékképes
Helyi ügynököket
keres minden nagyobb
községben a 863
Délbányai Bortermelő
Szövetkezete
Ajánlatok az előreláthatólag szük-
séges mennyiség megjelölésével
RAIFFEISEN-GENOSSENSCHAFT,
VRŠAC címre intézendők

Čoka községben
forgalmas helyen
sarokház
üzlet- és vegyeskereske-
déssel, amely mézszáraknak
vagy péneknek is alkalmas
eladó
JUHÁSZ LAJOS
kereskedő 9050

Hölgyfodrászat
Szépen
ondolál } **8.-**
Hajat vág } **din.**
Hajat mos }
Manikűröz }
Bérlés (10 szám) 60.- dinár
Kibullott hajat veszek
HUSZÁK PÁL
Prokesch-palota, a vasutól 2 perc

Morvai és Molnár
műkő- és cementárugár
Subotica (a vasutal
szemben)
Elvállal mindennemű
műkő, vasbeton- és cement-
munkát, és észli egy és
többzetű cement- és
mozaiklapok, va-
lamint dróthétes és cső-
mösztölt betonsöveket
Árajánlatlall díjmentesen
szolgál 5109

Kuglibabák
kugligolyók
nehéz masszív gumigolyók
nagy választékban rakítáron
Ü. v. Forber Jakabné
műszertegyház üzemében
Subotica, Bene Sudarevič ul. 32

Olcsó, de jó javítást, kéz-
és rendelt cipőket csak a
gyorstalpaló
Közt
Poštanska ulica 4.
LUSPAI

Pincérügnökség, Freu-
denfeld Vilmos Pancsevón
ajánl, keres, elhelyez min-
denemű, elsőrendű kávé-
házi, szállodai személyzetet.

Házvezetőnő, nevelőnő,
vagy hasonló bizalmi állást
keres jobb családból szár-
mazó özvegyasszony kö-
zépiskolát végzett leányával
anyanélküli családdhoz, ve-
reskedésbe, vagy irodába,
azonnalra. Ajánlatok »Kö-
moly« jellegre a kiadóba kérek
9013

Fényképező tanulófiu fize-
téssel felvétetik Lengyel
Géza fényképezőnél. 9000

Korona-bónokat készpénzért
fixre vásárol Pucka Šte-
dionica, Osijek, Desatičina
ulica 27. 8963

Állást keres külföldi szak-
ember fixfizetéssel nagyobb
esszencia-vállalatnál. Meg-
kereséseket »Külföldi« jel-
igére a kiadóba kér. 9036

Borbélysegéd állandó kisegi-
tésre állást keres. B. S. V.
Šumadijska ul. 7. 9043

Papucsszegédet felveszek.
Balog papucsszegő, Subotica,
V., Gajeva trg 5. 8922

Béresgazdát és gazdatisztet
keres Singer Mátyás, Senta.
8731

Hölgyfodrászat, elsőrangú
munkaerőt, állandó mun-
kára, 2000 dinár fix és 10%
fizetéssel felveszek. Gyer-
mán Pál hölgyfodrász, Veliki
Bečkerek, Aleksandrova
4. 8932

Koresek 2-3 ügyes faszob-
rász-segédet, valamint 1-2
ügyes kártyossegédet azon-
nali belépésre. Meleghy A.
Pál, butorgyáros, Veliki
Bečkerek 8961

Ügyes kiszolgálóleányt
azonnal felvesz a Mignon
cukrászda, Strossmajerova
ul. 22. 9007

Forrási varrónők állandó
munkára, tanulóányok fel-
vétetnek Garay-szalónban,
Aleksandrova 11. Jelentke-
zés délelőtt. 9080

Két-három ügyes mázoló-
fényező segéd felvétetik Ja-
kob Hermann mázoló-fénye-
zőnél, Novi Vrhas. 9071

Házvezetőnőnek menne 36
éves intelligens nő mielőbbi
belépésre. Cím kiadóban.
9044

30.000 vasuti talpa elké-
szítéséhez komoly finanszírozó
társat keresek. A munka
azonnal megkezdendő. Tiszta
haszon darabonként 12-15
dinár szerződésileg biztosít-
ható. Bővebbet lehetőleg
szóbelileg Rajmholz Már-
tonnál, Bela Crkva (Bánát)
Gőteova ul. 26. 9096

Borbélysegéd, fiatal, jó
munkás, azonnalra állást
keres. Szokoly József, Cső-
ka. 9030

Szabósegédet keresünk ál-
landó nagymunkára. Ügyes,
konfekciómunkások előny-
ben. Tölgyesi és Szenti,
Bačka Topola. 9062

Szabósegédet, jó munkást,
állandó alkalmazatásra
azonnalra keresek Pesz-
nyák Nándor, Potiski Sveti
Nikola. 9069

Komlóssegédet, vidékről is,
felvesz Hercog László, Szu-
botica. 9015

Praktischer Buchhalter
übernimmt Stundenbuchun-
gen. Adresse in der Admi-
nistration. 9077

VÉTEL-ELADÁS
Modern belterületi lakház
szabadkészből eladó. Cím:
Štosaova ul. 8. 7246

Biztos megélhetést nyújtó,
játékba készítéshez be-
rendezett műhely, haszná-
lati utasítással, eladó. Pa-
šičeva ul. 6. 8220

Jégszokrónyt ne vegyen
addig, míg Ujvári Ferenc
asztalosnál, Tomerin, meg-
nem nézi. Prospektus in-
gyen. 8685

Kis lakóház a kertvárosban
eladó. Érdeklődni Buda-
novičeva 21. (Menhely előtt
való köz.) 8889

Különböző famodellek vas-
öntödékek, különböző gé-
pokhoz, körülbelül 1 vagon,
eladó. Elias i Lah, Zagreb,
Nikoličeva 10. 8841

160 dinár
10.000 kg durvaszemcsés
dunai homok, 120 dinár fi-
nomszemcsés, az vagón Bo-
gojevo. Nagymennyiségű
Száva-sötterrel is rendelke-
zem. Johann Merkl, Senta
9033

Jömenetűi vendéglő átvé-
teléhez 10-15.000 dinárral,
lehetőleg nőtlén fiatalem-
bert keresünk. Licsno és
mestno pravo megvan már.
Ajánlatok »Biztos megél-
tetés« jellegre a kiadóba küld-
endőek. 8978

Bognárok részére eladó fél-
árban két darab kerek- és
küllőgyártógép. - Bővebbet
szakterjeskedés Subotica,
Foculus Viatara 51. 9090

Diófa rönköket és tuskót, szá-
razat, vesek. Bata fegy-
verüzlet, Subotica. 9091

Betegtolókocsik
járni nem tudó betegeknek,
magánhajtású is, amelyet a
beteg maga hajthat. Kapha-
tó vidékre is. Irjon Aleksan-
der Ignác mohanikusnak
Subotica, V. kör, Varoska
ul. 18. 9097

**Eladó egyvagonos automati-
kus** fagyós malom vagy
börbe kiadó. Ügynökök di-
jaztatnak. Kladek Ferenc,
Subotica, Frankopanska 24.
9054

Eladó egy teljesen jókarban
levő, keveset használt 8-as
számú Ganz-féle hengerek
ujjonnan rovátkolt hengerek-
kel. Megtekinthető a Bánati
Hengermalom r. t.-nál, Vel-
Kikinda. 9035

Üres boros, cognacos és
pezsgős üvegek olcsón el-
adók. Palics Fűrdőgazdál-
ság. 9066

Kilvasott »Dama«-kat és
különböző Magazinokat
előfizetőktől átvénnék. Ár-
ajánlatokat Kassowicz foto-
szalón, Senta. 9029

Ezontán egy új ház, amely-
ben jólmenő péküzlet van,
eladó. Cím. Molnár könyv-
kereskedésben, Senta.

Stara Moravicán a főtéren
sarokház, nagy üzlethelyi-
séggel minden elfogadható
áron eladó. Szóci József,
Stara Moravica 322. 9081

BUTOROK, háló, ebédlők, uri szobák,
szalón- és angol garnitúrák, teljes lakásberen-
dezősek -
dús választékban rakítáron. Irodaberen-
dezősek és hajlított székek. Vas- és rézbutorok
gyermek-kocsik legújabb külföldi
olcsón beszerezhetők. Telefon 6-82
Subotica, Vilsonova ul. 40

Éder Kálmán
butorárúháza

Ne mulassza el

a Szombori Ipari és Kereskedelmi
Kiállításán, augusztus 10-18, a
ott Hallított »Iszrendű, világ-
művészi hangorámat és pianó-
nómat megkínem, amelyet ha-
valószínűleg a világ legjobb-
vezetői is a felállítás mellett
szállítottak. RAAB ÖDÖN, Sombor

Ha gallérját, fényesen,
fehően és elegánsan
akarja viselni, akkor
küldje 445
PIUKOVIC
gőzmozdába
Subotica, Vilsonova ulica 16. sz.

Előnyomdát
legújabb rajszokkal, la papíron
legelőnyösebben szállít
Bleier Armin
előnyomlási-berendezési gyára
Senta, Sokolska ulica 5

Apróhirdetések Suboticán
az Aleksandrova ulicán a
Pressburger-féle üzletben,
a Pašičeva ulicán a Rádió-
Reklám irodájában, Univer-
sitas könyvkereskedés Alek-
sandrova ulica, Földes Sa-
mu ruházletében, Gyümölcs-
piac, Novisádon, Szombor-
ban, Szentán, Veliki Bečke-
reken ottani fiókiadóhiva-
talainkban is eredeti áron
feladhatók.

Virágai
gyönyörűen fejlődnek és
pompásan virulnak ha
Kanipos növénytáp-
szóval neveljük őket.
Ára 12.50 és 42.- Din.
Szorgalmasan TOJÓK
aprószárnyasok
nevelésére, hízlatásra
és baromfi-telegezésre
ellen utólag hofetáron a
KOKO baromfi-telep
Ára 10.-, 40.- és 115.- Din.
Szentánszéki úton, Zsarnocainál, Subotica

WELKER TESTVÉREK CRVENKA (BAČKA) Szódavizgyártó gépek lerakata A Teslić-gyár, Sisak, főlerakata

LIFKA-KERT

Csütörtöktől vasárnapig

Ujdonság! Világattrakció!

Vörösvihar

A szerelem és szenvedés szimfóniája.

Rendezte: D. W. GRIFITH

TAMARA . . . . . CAMILLA HORN

IVAN . . . . . JOHN BARRYMOR

„Csak himnuszt lehet énekelni Camil'a Horn elbűvölő szépségének és művészi játékának láttára“, írja a TIMES, London legnagyobb napilapja

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbottól és simán vastagbottól számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felhívogató jellegű leveleket továbbítunk. Kérdezőkérdezőkben válaszolgatunk melléjük.

KOLONFÉLE

Egy szoba, konyha és kamra azonnal kiadó. VIII. kör. Plitvička ul. 6. sz. 9070

Wolfner gépszijjal munkát, időt és pénzt takarít meg. Szubotica: egyedárusító Barzel vasüzlet. 6117

600 dinárért

teljes ellátást (lakás, koszt, mosás) kaphat havonta 1—2 kisdíák szubotica uricsalánál. Kényelmes külön szoba, remek kert, gondos felügyelet. Közlelbi felvilágosítást ad Milan Mijandzics fodrász-szalón, Subotica, Albina ulica 2. (Városi zeneiskola épülete).

PAPRIKA

spanyol nemes-édes, minden tételben kapható vegyiszta állapotban

FUCHS & COMP.
Subotica 90

Noviszadon Željeznička uca 56. sz. alatt forgalmaz helyen kiadó egy lentes űzet az összes mellékelyiségekkel 8954

Kiadó 2 urcai butorozott különbejáratu garzon szoba. VII., Usporedna 4. 9001

Lakás, belterületi három szoba, konyha, mellékelyiségekkel novemberre kiadó. Senoe 17. 8327

Ajándék óra

Ismételten figyelmeztetjük a t. fogyasztó közönséget, hogy minden

IDOL CIPÓKRÉM

dobozban van egy betű. Ha a betűkből az

JOOLKREM

szót összeállítja, vagy 120 darab vegyes betűt beküld, kap ezért jutalmul egy szép órát

Prva Jugoslavenska Kemična Fabrika d. d. Novisad

6307

VÁROSI MOZI

Csütörtök — vasárnap

A rénszarvasok élete

Kulturfilm a havasi északi sarkvidékről

Ahova a fec kék szállnak

Legonar br. 13—9—13

Főszerepök:

Gustav Fröhlich, Dorothy Wick

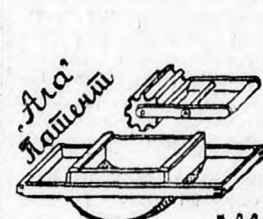
Uri család elvállal nagyobb fiút vagy leányt teljes ellátásra, fürdőszoba, zongora és telefonhasználat. Cim a kiadóban. 9042

Műlábak

műkarok, győzfűzők, támgépek és betegelő-kocsik, Schönbrunnal, Szubotica. Paje Kujundzičeva 20.

Pénzkölcsönt

folyósít ingatlanokra, váltókra ékszerekre, értékpapirokra és egyéb dologi biztosítékokra Kemény bank-üzlet, Manojlovičeva 3.

„ALA“

(patent Konrath)

paradicsom paszirozó

minden vas- és háztartási üzletekben kapható:

Gyártja: **BRAČA LENARD** industrija drva Szubotica 826

Vendéglősök. Fialat főpin-cér, kaucióképes, átvenne felelőségével vendéglőt bérbe, vagy elszámolásra. Beszél-nok szerbül, németül és magyarul. Közlelbbit: Balázs Stevan, Szubotica, Kumanovska ul. 1 9016

Diákokat elfogadnék teljes ellátásra. Horváthné, Tirso-va ul. 21. 9076

Diákokat elvállal teljes ellátásra egy tanítócsalád — Petrogradska (Kenyérgyári során) ul. 30. 9086

Üzlethelyiség a városháza épületében azonnal kiadó. Cim: Bányai, városháza épület. 9048

3 szobás lakás mellékelyiségekkel kiadó. IV. kör, Pal-motičeva ul. 10. Érdeklődni lehet Bányainál, város-háza épület. 9049

Malombérletet keresek jó buza-termő vidéken, napi 1—1½ vagon teljesítőképesség-gel. Ajánlatokat Malom-szakember jellegre a ki-adóba kérek. 9056

Koszorú megváltás. A »Sivaranje« szabadjómives páholy Buchwald Leó el-hunyta alkalmából a hely-beli zsidó szeretetháznak és Patronage-egyletnek ösz-szesen ötszáz dinárt juttat-tott. 9047

Önkéntes árverés. Kiske-vei Vida Imre és János 14 lánc földje a Fekete János-féle földből a szentai uton folyó hó 18-án d. e. 9 óra-kor a község-házánál nyil-vános árverésen haszonbér-be kiadatik. Fekete János, gyám. 9078

Cserébeadnám az iskolaévre 12 éves, német anyanyelvű fiamat Szubotica-ra vagy Kanizsára nyelvtanulás cél-jából bunyevác vagy mag-yar család hasonlókoru gyermekéért. Gaszmann Jó-zsef, Priglevica Sveti Ivan. 9073

Kihullott és vágott haját vesz Lagner J. uri és női fodrász, Babaklinika, Paši-čeva ul. 6. 8821

Novivrbaszon uricsalád ki-sebb diákok teljes ellátásra elfogad. Popović, Novi Vr-bas, Milkó-telep. 8696

Iskolásiut, nagyobb, el-vállalnék teljes ellátással, zongorahasználat. Ugyan-ott jókarban levő kerékpár eladó. Badaličeva ul. 4. 9087

Pelimanastiron a piactéren 40 év óta fennálló fauzlet házzal, üzlethelyiséggel, jól berendezve, családi okokból eladó vagy bérbeadó. Bö-vebbet Schneider fakeskeske-dőnél, Beli Manastir. (Ba-ranya) 8913

Komplett hálószoba, féreg-mentes és különféle bu-torok eladók. Cara Lazara ul. 35. 8326

28 évo fennálló, nemcsak megélhetést, hanem va-gyonszerzést is biztosító vegyeskereskedés trafik-és italmerési engedéllyel, házzal Bácska Topola járási székhely központjában ol-rcsón eladó. »Bömbhes« agentura, Bácska Topola. 8897

Fiat 501. autó, jó karban, jutányos áron és előnyös fizetési feltételekkel eladó. Milkó igazgatónál, Stara Kanjizsán. 8898

Fűszerüzlet Szubotican, for-galmas uton, házzal együtt eladó. Biztos megélhetést nyújt. Cim a kiadóban. 8907

Sürgösen eladó 5 HP szivó-gázmotor körfűréssel, két autólámv motorral együtt, esztergapad, oszlopos furó-gép és mindenemű gépla-katos-szerszám. Cim a ki-adóban. 9833

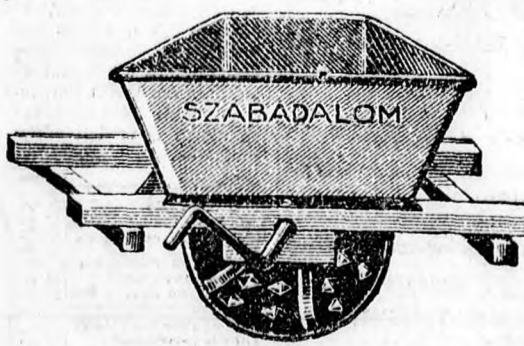
Mielőtt modern házat akar venni, ahol egyedül lakhat háromszoba, konyha, fürdő-szoba, terrasszal, a postánál most épültek, jutányosan el-adók. Bövebbet Földes ruha-üzletben. 8951

Akácia oszlop épületfának, kerítésnek, 7 méteres, olcsón eladó. Senoe 17. 8867

Kalaposüzemet Skopljen ki venne át vagy ki társulna — Rozmann bojadisaona. Skopje 8675

Bor, kelebiai riling 65 hl. 1928. évi. siller 25 hl. 1925. évről eladó. VII., Ju-goviča ul. 36., Subotica. 7112

Répa- és almavágó

BARZEL D. D. vasüzlet Subotica

HALBROHR SPEDICIJA SZUBOTICA

Telefon 10. ELŐNYÖSEN VÁMOL, SZÁLLIT, BERAKTÁROZ

A szerkesztésért BRÓDY MIHÁLY távollétében HUBER TH JANOS felelős. Nyomatott a kiadótulajdonos Minerva r-t.-nél. Felelős kiadó: NAGY SÁNDOR Szubotica.